

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 28-29 października 2017

na kierunku *pedagogika* prowadzonym

na Wydziale Nauk Społecznych

Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka

w Warszawie

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	4
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	13
Zalecenia	14
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	24
Dobre praktyki	25
Zalecenia	26
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	26
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	31
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	32
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	35
Zalecenia	35
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	35
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	35
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	41
Zalecenia	42
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	41
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	47
Dobre praktyki	47
Zalecenia	47
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	49
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1.Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2.Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4.Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5.Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)	69
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: dr Anna Maria Kola, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Iwona Czaja - Chudyba, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Amadeusz Krause, ekspert PKA
3. mgr Piotr Dąbrowski, ekspert pracodawca
4. mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
5. Dawid Kolenda, ekspert PKA ds. studenckich
6. Mateusz Kuliński, ekspert PKA ds. studenckich - obserwator

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *pedagogika* prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku odbyła się po raz trzeci. Poprzednia ocena jakości kształcenia na wyżej wymienionym kierunku została przeprowadzona w 2011 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Ocena dostosowania się Uczelni do uwag PKA z poprzedniej wizytacji będzie ujęta w pkt.5.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Studia niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	<ul style="list-style-type: none"> - Obszar nauk humanistycznych (45% punktów ECTS) - obszar nauk społecznych (55 % punktów ECTS)
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	<ul style="list-style-type: none"> - Dziedzina nauk humanistycznych w dyscyplinach naukowych filozofia, historia, nauki o rodzinie - dziedzina nauk społecznych w dyscyplinach naukowych pedagogika, psychologia, socjologia -
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów/180 punktów ECTS
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	14 punktów ECTS / 300 godzin
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna - Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna z elementami terapii pedagogicznej - Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna z logopedią - Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna z rozszerzonym językiem angielskim
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	14 nauczycieli akademickich, w tym 3 z tytułem naukowym profesora, 2 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 5 ze stopniem naukowym doktora oraz 4 osoby z tytułem zawodowym magistra

	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	70
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	-	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Zadowalająca

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1

Koncepcja kształcenia kierunku *pedagogika* na Wydziale Nauk Społecznych Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie nawiązuje do aktualnej *Strategii rozwoju uczelni na lata 2016-2020*, przyjętej *Uchwałą nr 2/2016 Senatu WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dn. 22.02.2016 r.* (w przedstawionym raporcie samooceny pomyłkowo pojawia się data grudzień 2015 r.). Na podstawie analizy misji i strategii, opisanej w tym dokumencie oraz sformułowanej koncepcji kształcenia na kierunku *pedagogika*, można stwierdzić, iż koncepcja przedstawiona jest czytelnie i profesjonalnie w postaci spójnych celów kształcenia, służących tworzeniu

i umacnianiu kompetencji specyficznych dla pedagoga, wychowawcy i nauczyciela. Koncepcja kształcenia właściwie wyraża i uszczegóławia 14 założeń odpowiadającym 8 celom *Strategii Uczelni*, które nawiązują do procesu kształcenia, w tym jakości kształcenia, działalności badawczej i naukowej, spraw studenckich, współpracy z rynkiem pracy, środowiskowej, lokalnej i międzynarodowej, rozwoju infrastruktury oraz kwestii związanych z finansowaniem studiów (wskazując m. in. wagę idei kształcenia horyzontalnego w obszarze nauk społecznych, umożliwiającego wszechstronną i otwartą interpretację rzeczywistości, kształcenia powiązanego ściśle z oczekiwaniami lokalnych rynków pracy oraz z potrzebami studentów). Na podkreślenie, ze względu na profil studiów, zasługują zwłaszcza te cele, które związane są z działaniami praktycznymi, ważnymi w zawodzie pedagoga, nauczyciela i wychowawcy (np. skoncentrowanie na kompetencjach społecznych, wiedzy merytorycznej, kontakcie z praktyką rynku pracy), a także umożliwienie młodzieży o niższych dochodach i różnorodnych życiowych uwarunkowaniach uzyskania dobrej jakości profesjonalnego wyższego wykształcenia. Uczelnia deklaruje także realizację wartości korczakowskich (s. 5 dokumentu *Strategii*), przede wszystkim równość w dostępie do wykształcenia, sprawiedliwe traktowanie i podmiotowość. Pozytywnym przykładem właściwego odzwierciedlenia misji Uczelni w koncepcji kształcenia jest więc wykorzystanie możliwości przyszkolnej „Korczakowskiej Szkoły Marzeń” jako odzwierciedlenia idei, zasad i haseł polskiego pedagoga. W tym aspekcie widać ścisły związek koncepcji ze specyfiką kierunku i specjalności oraz z potrzebami społecznymi

środowiska i ideałami patrona Uczelni. Należy stwierdzić, iż w koncepcji uwzględnia także nawiązanie do aktualnych krajowych oraz międzynarodowych tendencji i wzorców kształcenia (por. Strategia MNiSW na rok 2016; Dyrektywy UE w zakresie całościowego uczenia się), jednak zarówno

z dokumentów, jak i z rozmów z władzami Uczelni wynika, że podkreślany jest znaczny regionalizm oczekiwań studentów WNS.

W kontekście realizowanego profilu studiów za wartościowe uznać należy, iż WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie dużą wagę przywiązuje do ścisłych związków pomiędzy doświadczeniem praktyków (m.in. interesariuszami zewnętrznymi) a koncepcją kształcenia. Jeżeli chodzi o ten pierwszy aspekt, jednostka dostarczyła dokumenty wskazujące na fakt pozytywnego opiniowania koncepcji kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych (na podstawie m.in. *Zarządzenia nr 2/2015 z dn. 23.03.2015 Rektora WSP im. J. Korczaka w Warszawie w sprawie uwzględnienia opinii Zespołu Ekspertckiego Pracodawców w zakresie kierunków kształcenia przy projektowaniu programów kształcenia w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie* oraz Rady Pracodawców) oraz realizowanych i oczekiwanych jego efektów (m.in. *Protokół z zebrania Rady Pracodawców działającej przy WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dn. 24.06.2016* oraz liczne *Opinie na temat programu studiów i efektów kształcenia*, podpisane przez nauczycieli i dyrektorów szkół). Z rozmów

z pracodawcami wynika, iż koncepcja kształcenia w znacznym stopniu uwzględnia też oczekiwania rynku pracy.

Istotnym nowatorstwem, wyróżniającym koncepcję kształcenia na kierunku *pedagogika* WNS WSP im. J. Korczaka jest zawarta w niej idea wdrażania nowych technologii informacyjnych w procesie kształcenia (co jest także rozwinięciem idei zawartych w *Strategii* WSP im. J. Korczaka w Warszawie). Zarówno analiza zapisów koncepcji kształcenia, jak i zakres i rodzaj praktyk zawodowych, wskazują na to, iż Uczelnia w znacznym zakresie uwzględnia

te alternatywne ścieżki (kształcenie na odległość – KNO), umożliwiające zdobywanie formalnego wykształcenia z wykorzystaniem IT.

Plany rozwojowe WSN w Warszawie koncentrują się (jak wynika z rozmów z Władzami Uczelni oraz z lektury *Strategii*) na zainteresowaniu ofertą edukacyjną nowych środowisk, wykorzystaniu potencjału naukowego i badawczego jednostki, budowania rozpoznawalności marki „Uczelni Korczaka” oraz udoskonalania realizacji KNO. Jako właściwe ocenić należy także to, że władze deklarują udoskonalanie i bogacenie ofert merytorycznie związanych z kierunkiem *pedagogika* i specjalnościami nauczycielskimi. Zauważalna jest więc znaczna konkretyzacja celów Uczelni na oczekiwaniach lokalnych społeczności. W związku z tym chce podjąć działania, by zachęcić do studiów w Uczelni osoby z terenów Polski o najmniejszej scholaryzacji, choć w tym zakresie także koncepcja kształcenia nawiązuje do tendencji i wzorów międzynarodowych (np. dzięki wykorzystaniu IT).

Ponadto należy ocenić, iż Uczelnia w niewielkim stopniu w kształceniu pedagogów uwzględnia czynnik edukacyjnej i naukowej współpracy międzynarodowej (szczególnie wymiany międzynarodowej studentów). Cele te nie są zakładane jako podstawowe kierunki działania ani w misji Uczelni, ani nie uwidaczniają się w koncepcji oraz praktyce kształcenia WNS.

1.2

Kadra i studenci WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie uczestniczą w badaniach, dokonują

analiz oraz współuczestniczą w projektach, których celem jest dostosowanie kształcenia w uczelni do potrzeb rynku pracy, wychodzenia naprzeciw zapotrzebowaniu na określone kompetencje pedagogiczne i rosnącym oczekiwaniom związanym z kompetencjami nauczycieli wczesnej edukacji. Udział w pracach tego typu jest jednym z priorytetów *Strategii Rozwoju Wydziału* (cel 2, określany jako „ważny element rozwoju i poszukiwania innowacyjności”, s 6). Uczelnia również zwraca uwagę na powiązanie swej praktycznej działalności badawczo-rozwojowej ze specyfiką idei patrona, czego wyrazem jest powstanie w 2015 roku przyuczelnianej szkoły podstawowej – „Korczakowskiej Szkoły Marzeń”, która mieści się w siedzibie Wydziału Nauk Społecznych WSP w Warszawie. Instytucja ta umożliwia studentom odbywanie zajęć warsztatowych i praktyk studentów wydziału.

Ze względu na profil praktyczny i założone efekty kształcenia, warte podkreślenia jest także działanie przy uczelni Fundacji Odkrywców Innowacji, która uczestniczy w projekcie innowacji społecznych *Nowy model praktyk studenckich*, skierowanym do nauczycieli oraz studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej im Janusza Korczaka w Warszawie, którzy studiują na kierunku *pedagogika*. Projekt ten wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska i studentów, a także wzbogaca koncepcję kształcenia kierunku (umożliwiając bardziej ścisły kontakt z środowiskiem interesariuszy zewnętrznych – szkołami). Szczególnie te dwa projekty wymagają zdaniem ZO rekomendacji, jako że dobrze wpisują się w deklarowany w Raporcie Samooceny WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie udział pracowników w licznych pracach rozwojowych. Udział ten został potwierdzony w trakcie rozmów z kadrami wykładowców, którzy podkreślali jako mocną stronę pracy w Uczelni możliwość połączenia pracy naukowej, badawczej i odniesienia jej wyników do praktyki kształcenia. Efektem stworzenia przez jednostkę możliwości i wspierania kadry w tym zakresie jest udział pracowników w następujących projektach: *Model lokalnej współpracy na rzecz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*; *Dziecko w przestrzeni życia*; *Efekty nauczania matematyki w kl. 1-3 z wykorzystaniem pomocy Montessori*.

Sposoby wykorzystania osiągnięć badawczo-rozwojowych w opracowaniu koncepcji kształcenia oraz w realizacji programu kształcenia należy ocenić jako właściwe, a szczegółowym przykładem uwzględnienia możliwości nabywania przez studentów kompetencji zawodowych mogą być opisane powyżej działania w zakresie nowego modelu praktyk oraz np. obecność w programach przedmiotów zagadnień związanych z pracą z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Pracownicy Uczelni deklarują także współudział studentów w pracach badawczych w ramach prac etapowych, dyplomowych i w czasie zorganizowanych w latach 2015-16 trzech seminariach naukowych dla studentów, jednak zauważają, że ze względu na specyfikę procesu kształcenia (studia niestacjonarne), studenci są zainteresowani podejmowaniem prac badawczych w bardzo nieznacznym stopniu.

1.3

WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie przyjął na podstawie *Uchwały Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej z dnia 18 lutego 2013 r.* efekty dla kierunku *pedagogika*, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Jednostka realizuje wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku

pedagogika zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1521). W 2015 r. na podstawie *Zarządzenia nr 2/2015 z dn.23.03.2015 Rektora WSP im. J. Korczaka w Warszawie w sprawie uwzględnienia opinii Zespołu Eksperckiego Pracodawców w zakresie kierunków kształcenia przy projektowaniu programów kształcenia w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie*, dokonano przy udziale interesariuszy zewnętrznych modyfikacji w Sylwetce Absolwenta na kierunku *pedagogika*. Na podstawie *Zarządzenia nr 18/2014 Rektora WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 1 października 2014 r. w sprawie zasad przyznawania punktów ECTS (Europejskiego Systemu Transferu Punktów) w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie* na kierunku *pedagogika* przypisano dla efektów z obszaru nauk humanistycznych średnio 45% punktów ECTS i dla efektów z obszaru nauk społecznych 55% punktów ECTS (Uczelnia w toku wizytacji zweryfikowała dane dotyczące procentowego udziału efektów kształcenia w obszarach nauk społecznych i humanistycznych).

W Raporcie Samooceny jednostka przyporządkowała efekty kształcenia do obszaru nauk humanistycznych (wskazano tu na dyscypliny: filozofia, historia, nauki o rodzinie) i do obszaru nauk społecznych (dyscypliny pedagogika, socjologia i psychologia), jednak w systemie POLON prowadzony kierunek umiejscowiono jedynie w obszarze nauk społecznych (dziedzina i dyscyplina: pedagogika). Jednak zdaniem ZO w sytuacji realizowania przez jednostkę standardów kształcenia nauczycieli trudno mówić o przyporządkowaniu efektów kształcenia z nimi związanych jedynie do obszaru nauk społecznych, choć w myśl aktualnego prawa takie przyporządkowanie wydaje się wyłączone.

Należy zauważyć, iż zarówno tradycja kształcenia, struktura dorobku kadry, specyfika treści nauczycielskich standardów kształcenia, jak i uwzględnienie głosów autorytetów myśli pedagogicznej (nie godzących się na wyeliminowanie z pedagogiki chociażby np. jej filozoficznych podstaw i postulujących umiejscowienie efektów kształcenia na kierunkach pedagogicznych ,w tym nauczycielskich w obszarze nauk społecznych i humanistycznych) uzasadniają specyfikę owego dwuobszarowego przyporządkowania efektów kształcenia. Dlatego ZO nie wskazuje tego jako uchybienia, wnioskując jedynie, aby Uczelnia dokonała uspoźnienia i korekty zapisów w systemie POLON.

Stwierdzono, że Uczelnia prowadzi także specjalności przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela (na specjalnościach pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna). Zgodnie z obowiązującym prawem efekty kształcenia zakładane dla kierunku pedagogika uwzględniają w pełni efekty określone w standardach kształcenia umieszczone w *Rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela*, którym przyporządkowano 78 punktów ECTS (43,3% ogółu).

Oceny przyporządkowania efektów kierunkowych i specjalnościowych do obszarowych dokonano na podstawie następującej dokumentacji właściwie i kompetentnie przygotowanej przez WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie: przygotowanych dla każdej specjalności szczegółowych *Matryc pokrycia specjalnościowych efektów kształcenia przez efekty kształcenia w obrębie poszczególnych przedmiotów specjalnościowych*, *Matryc pokrycia wzorcowych efektów kształcenia przez efekty kształcenia w obrębie poszczególnych przedmiotów*, *Opisów*

przedmiotów (sylabusów) oraz *Opisu specjalnościowych efektów kształcenia na studiach I stopnia*. Po ich analizie można uznać, że w WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie przyjęto adekwatną symbolikę identyfikującą i wyróżniającą w dokumentach (matrycach i sylabusach) efekty obszarowe, kierunkowe i specjalnościowe. Należy stwierdzić, iż efekty specjalnościowe i kierunkowe spójnie odnoszą się do obszarowych, aczkolwiek analiza ta potwierdza także opisaną wcześniej dwuobszarowość prowadzonego kierunku. Opracowane efekty specjalnościowe są zrozumiałe i czytelne. Szczegółowe efekty kształcenia zdefiniowane dla modułów zajęć tworzących program studiów są spójne z efektami kształcenia określonymi dla ocenianego kierunku. W znacznej mierze trafnie identyfikują także profil praktyczny (co potwierdza: specyfika efektów przedmiotowych, które w zdecydowanej mierze mają taki charakter, a także efekty określone dla praktyk zawodowych). Przegląd powyższych dokumentów pozwala określić także, iż realizowane efekty kształcenia uwzględniają zdobycie przez studentów wiedzy, umiejętności praktycznych (por. np. EPiW_U01 – wskazujący na umiejętność praktycznego wykorzystania wiedzy w analizie, interpretacji sytuacji i zdarzeń występujących w na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; EPiW_U02 – wskazujący na umiejętności realizacji działań dydaktycznych; EPiW_U06 – wskazujący na projektowanie i wdrażanie działań wspierających) i kompetencji społecznych właściwych dla ocenianego kierunku i specjalności oraz poziomu studiów (pierwszego stopnia). Efekty te odpowiadają potrzebom rynku pracy, związanego z zawodem nauczyciela oraz dają studentom możliwość dalszej samodzielnej edukacji.

W przedstawionej przez Uczelnię dokumentacji wynika także, że interesariusze zewnętrzni akceptują programy kształcenia w tym efekty kształcenia. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni współpracują w ramach Rady Programowej (wcześniej Ekspertckiej Rady Pracodawców) dla kierunku *pedagogika*.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

1.1.

Uczelnia ma trafnie opracowaną, oryginalną koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku studiów, która jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, w planach rozwoju koncepcji kształcenia uwzględnia tendencje rozwojowe zachodzące w obrębie pedagogiki, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia właściwe dla danego zakresu kształcenia.

Mocne strony wizytowanego kierunku dotyczą silnego zindywidualizowania kształcenia i dostosowania jego realizacji do potrzeb studentów (czego przykładem jest wykorzystanie KNO) oraz dyrektyw UE dotyczących przygotowania studentów do całościowego uczenia się.

Do **mocnych stron** można zaliczyć także próby praktycznego wdrażania specyfiki ideałów, wynikających z pedagogii J. Korczaka – patrona Uczelni. **Mocną stroną** ocenianej jednostki jest posiadanie przyuczelnianej szkoły – „Korczakowskiej Szkoły Marzeń”, umożliwiającej realizację koncepcji kształcenia, a kadrze – na weryfikację praktycznych efektów kształcenia.

Słabe strony koncepcji kształcenia ujawniają się w szczególnie obszarze umiędzynarodowienia. Zauważalna jest więc znaczna konkretyzacja celów na oczekiwaniach lokalnych społeczności, choć w tym zakresie także koncepcja kształcenia nawiązuje do tendencji i wzorów międzynarodowych (np. dzięki wykorzystaniu IT). Należy ocenić, iż Uczelnia zdecydowanie w niewielkim stopniu w kształceniu pedagogów uwzględnia czynnik edukacyjnej i naukowej współpracy międzynarodowej (szczególnie wymiany międzynarodowej studentów). Cele te nie są zakładane jako podstawowe kierunki działania ani w misji Uczelni, ani nie uwidaczniają się w koncepcji oraz praktyce kształcenia WNS.

1.2.

Kadra Uczelni podejmuje liczne i różnorodne prace rozwojowe, adekwatne dla kierunku *pedagogika*, szczególnie skoncentrowane na poszerzaniu kompetencji pedagogicznych i nauczycielskich, wpisując się tym samym w realizację założeń profilu praktycznego. Prowadzone analizy przekładają się na bieżące zmiany w programach kształcenia, jak i na plany rozwoju kierunku pedagogika realizowanego w WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie.

Jednostka deklaruje zatrudnianie pracowników z doświadczeniem w działalności zawodowej zdobytym poza Uczelnią. Zauważono, że zarówno badania pracowników, jak i ich działalność praktyczna, mają charakter indywidualny. W otrzymanej dokumentacji i w rozmowach bezpośrednich wskazano szereg prac rozwojowych z zakresu właściwego dla kierunku studiów, to jest z pedagogiki. **Mocną stroną** wskazywaną przez kadrę Uczelni jest wsparcie władz w motywowaniu pracowników do podejmowania tego typu prac oraz łączenia badań z praktyką pedagogiczną, tworzenie właściwej atmosfery dla rozwoju tak teoretycznych badaczy, jak i praktyków.

1.3.

Przyjęcie wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku *pedagogika* pierwszego stopnia o profilu praktycznym zapewnia ich zgodność z obszarowymi efektami kształcenia określonymi dla obszaru nauk społecznych oraz nauk humanistycznych i poziomem kształcenia. W tym zakresie spełnione zostały wszelkie wymagania formalne i prawne, w postaci uchwał Senatu i zarządzeń Rektora. Uchwalone efekty kształcenia uwzględniają zdobycie kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które mają wykorzystanie w praktyce zawodu nauczyciela, odpowiadają potrzebom rynku pracy i przygotowują studentów do dalszej edukacji.

Efekty specjalnościowe zostały opracowane właściwie. Jako **mocną stroną** ocenić trzeba, iż w ramach specjalności pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna Uczelnia właściwie stworzyła odrębne efekty specjalnościowe, które dla nauczycielskich specjalności w pełnym wymiarze i zgodnie z aktualnymi wymaganiami prawa, zakładają efekty kształcenia określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Proporcje specjalnościowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w pełni uwzględniają umiejętności związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym i są właściwe dla profilu praktycznego, dając dobre podstawy do

kompetentnego funkcjonowania na rynku pracy, co potwierdzają także stosowne opinie interesariuszy zewnętrznych.

Dobre praktyki

1. Nawiązanie w koncepcji kształcenia do idei patrona, a zarazem realne i elastyczne dostosowanie jej do potrzeb środowiska, możliwości Uczelni, powiązań z rynkiem pracy i prac rozwojowych w dziedzinie praktyki pedagogicznej. Powyższa koncepcja może budować tożsamość i być wyróżnikiem kierunku pedagogiki „Uczelni Korczaka” na tle innych szkół wyższych.
2. Zwrócenie uwagi i intensyfikacja działań rozwoju kierunku na działania mające wykreować renomę „Marki Uczelni Korczaka” – szczególnie zaś posiadanie w swojej strukturze uwiarygadniającą koncepcję kształcenia, przyuczelnianą „Korczakowską Szkołą Marzeń”, zorientowaną na wdrażanie idei i haseł J. Korczaka w praktycznym nauczaniu.

Zalecenia

1. Uporządkowanie dokumentacji, szczególnie potwierdzającej istniejące formalne i nieformalne relacje z interesariuszami zewnętrznymi i ich wpływ na tworzenie oraz modyfikację koncepcji i efektów kształcenia.
2. Zwrócenie uwagi na większą rolę idei umiędzynarodowienia w misji, strategii i koncepcji kształcenia (np. przez intensyfikację wymiany studenckiej i pracowniczej).
3. W celu podkreślenia praktycznego profilu kształcenia na kierunku *pedagogika* należy rozważyć opracowanie przedmiotowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie ma w ofercie kształcenia 3-letnie studia pierwszego stopnia na kierunku *pedagogika*, profil praktyczny, z możliwością wyboru następujących specjalności: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna; pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z logopedią (studia niestacjonarne z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość); edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna z rozszerzonym językiem angielskim (studia niestacjonarne z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość); edukacja

przedszkolna i wczesnoszkolna (studia niestacjonarne z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość); edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna z elementami terapii pedagogicznej (studia niestacjonarne z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość); pedagogika resocjalizacyjna (studia niestacjonarne z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość). W roku akademickim 2017/18 w Uczelni w ramach kierunku pedagogika realizowane są trzy następujące specjalności: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z elementami terapii pedagogicznej (studenci I roku), pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z logopedią oraz pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z językiem angielskim (studenci II roku).

Na podstawie *Uchwały nr 42/2014 Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wdrożenia Systemu Zarządzania Procesami Dydaktycznymi (SZPD) jako modelu zarządzania procesami dydaktycznymi oraz wprowadzenia regulaminu Systemu Zarządzania Procesami Dydaktycznymi (SZPD)* wdrożono czytelną procedurę dotyczącą odpowiedzialności i sposobów planowania, opiniowania i weryfikacji programów kształcenia. Programy są obliczone (w zależności od specjalności) na ok. 1551 godz. w skali całego toku studiów (łącznie liczba godzin kontaktowych, wymagających obecności nauczyciela i studentów oraz godzin KNO). W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela czas trwania kształcenia zaplanowano zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści programowe zostały przydzielone do przedmiotów, zaliczonych do 6 modułów. Struktura programów jest logiczna, studenci w pierwszych 2 semestrach realizują treści związane z przedmiotami ogólnymi, podstawowymi, potem kierunkowymi, a na 3 ostatnie semestry przewidziane są na przedmioty specjalnościowe, seminarium i praktykę specjalnościową (sem. IV i V). Program kształcenia składa się ze spójnie powiązanych ze sobą bloków/modułów przedmiotowych, a to:

- przedmiotów ogólnych (liczba godzin razem - 180 godz., w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 145 godz., KNO - 35 godz.); wyjątkowo pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna z elementami terapii pedagogicznej (liczba godzin razem 175 godz., w tym. liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 140 godz., KNO - 35 godz.);
- przedmiotów podstawowych (liczba godzin razem - 210 godz. w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów 140 godz., KNO - 70 godz.);
- przedmiotów kierunkowych (liczba godzin razem - 205 godz. w tym liczba bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów - 115 godz., KNO - 90 godz.);
- seminarium (liczba godzin razem - 75 godz.; wszystkie przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i studentów);
- przedmiotów specjalnościowych (liczba godzin razem - 550 godz., wszystkie przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i studentów);
 - praktyki (liczba godzin razem - 330 godz., wszystkie przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich i studentów).

Na podstawie analizy dokumentów stwierdzono, że w odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela należy wskazać zgodność planu studiów z minimalną liczbą godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS przypisanych

poszczególnym modułom zajęć, z formami oraz sekwencją zajęć, określonymi w standardach kształcenia (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U. z 2012 r., poz. 131).

Za właściwe ocenić należy także, iż w programie studiów przewidziano takie przedmioty wspomagające praktycznie umiejętności związane z rynkiem pracy studentów, jak np. *Wstęp do przedsiębiorczości*, a także łączące się z ochroną własności intelektualnej oraz umożliwiające teoretyczne i praktyczne przygotowanie do prowadzenia badań własnych i doskonalące umiejętności badawcze (*Metodologia badań pedagogicznych, Seminarium*). Na podstawie analizy treści programowych podkreślić należy zgodność treści programowych z aktualnym stanem zastosowań w praktyce wyników badań związanych z zakresem ocenianego kierunku, standardami przygotowania do zawodu nauczyciela oraz potrzebami rynku pracy (np. w przedmiotach: *Integracja w pedagogice wczesnoszkolnej, Trening kompetencji społecznych i komunikacyjnych, Rozwój zawodowy nauczyciela, Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Techniki multimedialne w pedagogice wczesnoszkolnej; Współpraca przedszkola i szkoły z rodziną dziecka oraz środowiskiem lokalnym*). Ogólnie moduły zostały wyodrębnione poprawnie, w większości przypadków nie ma zastrzeżeń co do liczby godzin realizowanych na poszczególnych przedmiotach (w związku z realizacją profilu praktycznego należy jednak zwrócić uwagę na konieczność większego odzwierciedlenia specyfiki przedmiotów w przypadku grupy przedmiotów specjalnościowych, metodycznych, przygotowujących nauczyciela do praktycznej pracy z dziećmi, np. na przedmiot *Dydaktyka gier i zabaw* przewidziano 10 godz. wykładu, a tylko 5 godz. ćwiczeń).

Analiza przedstawionych w wersji elektronicznej sylabusów do wszystkich przedmiotów pozwala na stwierdzenie, iż zasadniczo pod względem merytorycznym dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń, jest on zgodny z założonymi efektami kształcenia i ze specyfiką przedmiotów (za przykład mogą stanowić tu treści związane z kształceniem umiejętności metodycznych, realizowane m.in. na przedmiocie *Teoria i metodyka wychowania przedszkolnego*, które spójnie korespondują z specjalnościowymi efektami kształcenia – np. EPiW _ U02 - *potrafi w podstawowym zakresie wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki (w tym pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej) do analizowania, interpretowania różnego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym problemów wychowawczych, opiekuńczych i pomocowych występujących na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* - i odnoszą się do efektów kierunkowych [K_U01, K_U03, K_U10] oraz obszarowych z obszaru nauk społecznych i humanistycznych [S1P_U01; S1P_U03; S1P_U04; H1P_U01; H1P_U05; H1P_U06]). W przypadku specjalności nauczycielskiej należy więc stwierdzić, iż w ocenianej jednostce w pełni realizuje się także standardy przygotowania zawodowego nauczyciela. Treści dobrane są zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych oraz humanistycznych, przede wszystkim uwzględniają stan wiedzy w zakresie pedagogiki (np. akcentowane są istotne współcześnie zagadnienia integracji, inkluzji, pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, rozwoju zawodowego nauczyciela, aktywizujących metod i form pracy z dziećmi). Widoczna jest kompleksowość, różnorodność i aktualność treści programowych. Treści te zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku. W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela treści programowe

realizowane

w programie studiów na ocenianym kierunku uwzględniają ramowe treści kształcenia opisane w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Sylabusy są napisane spójnie i zasadniczo prezentują aktualną oraz właściwą literaturę obowiązkową i zalecaną. Wśród zalecanej literatury zauważalna jest także przewaga pozycji o charakterze praktycznym (nieraz są to jednak poradniki, niekoniecznie o potwierdzonej wartości naukowej), a warto dążyć do ciągłego uaktualniania wykazu zwłaszcza literatury podstawowej poszczególnych programów kształcenia, tak, by w spisie znalazły się najnowsze prace z obszarów dyscyplin, którym kierunek został przypisany, czy publikacji renomowanych wydawnictw. Ponadto należy wskazać na spójność treści programowych przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku.

Stosowane metody i formy pracy przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się. Przeważają metody aktywizujące nad podającymi (zajęcia interaktywne, trening umiejętności społecznych, praca z filmem, projektowanie działań, wystąpienia publiczne – autoprezentacje, gry i zabawy dydaktyczne), metody analizy krytycznej (analiza materiałów źródłowych, dyskusja); obecne są także formy przygotowujące studentów do działań praktycznych (warsztaty, praca w grupach). Można je ocenić jednak jako mało zróżnicowane – w znacznej części sylabusów, niezależnie od specyfiki przedmiotu, zauważono podawanie w niezmiennym szyku następujące metody: „Wykład, dyskusja, analiza materiałów źródłowych, prezentacje multimedialne, gry i zabawy dydaktyczne, praca w grupach”. Niewielka jest też elastyczność stosowanych metod kształcenia w powiązaniu z możliwością ich dostosowania do różnorodności studentów i ich indywidualnych potrzeb, w tym potrzeb studentów niepełnosprawnych oraz realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Wykłady wspierane są często prezentacjami multimedialnymi. Wiele przedmiotów kształcenia kończy się realizacją projektów indywidualnych lub grupowych, praktycznych zadań oraz przygotowaniem prac wymagających od studentów umiejętności formułowania problemów, stawiania i weryfikowania hipotez, a także planowania i projektowania działań praktycznych. Znajduje to potwierdzenie w spostrzeżeniach poczynionych w ramach hospitacji losowo wybranych zajęć. Hospitacje zajęć unaocznily również, że zajęcia zostały dobrze zorganizowane od strony merytorycznej. Część aktywizujących form pracy realizowana jest również poza uczelnią, w placówkach współpracujących.

Organizacja zajęć na kierunku *pedagogika* jest w znacznej mierze właściwa. Czas trwania studiów zaplanowano na 6 semestrów. Zajęcia prowadzone są wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Nie ma uwag dotyczących liczby godzin zajęć odbywających się z bezpośrednim udziałem wykładowcy. Godziny zajęć są równomiernie rozłożone w poszczególnych semestrach. Wyróżniono także 5-dniową sesję egzaminacyjną i poprawkową. Rozkład zajęć wydaje się być planowany racjonalnie, w uwzględnieniu potrzeb i możliwości studentów niestacjonarnych (z dbałością o nieprzekraczanie 20-godzinnego wymiaru zajęć

w czasie jednego zjazdu). Analiza dostarczonych harmonogramów sesji letniej roku akad. 2016/17 pozwoliła stwierdzić, że zjazdy najczęściej odbywają się w odstępach dwutygodniowych, w soboty i niedziele od 8.00 do godzin popołudniowych. Zajęcia realizowane są w blokach dwóch godzin dydaktycznych z przerwą 10 min. Ponieważ nie

przewidziano przerwy obiadowej, należy rozważyć, czy bez dłuższego odpoczynku tak długie bloki zajęć mogą negatywnie wpływać na motywację i percepcję studentów. Analiza protokołów pozwala stwierdzić, iż liczebność studentów w grupach w czasie ćwiczeń nie stanowi czynnika uniemożliwiającego osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Na podstawie *Zarządzenia nr 18/2014 Rektora WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 1 października 2014 r. w sprawie zasad przyznawania punktów ECTS (Europejskiego Systemu Transferu Punktów) w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie* na ocenianym kierunku studiów od 2014 r. stosowany jest system punktów zgodny z ogólnymi zasadami Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Przyjęto, iż na semestr przypada średnio 30 punktów ECTS, co w skali studiów daje 180 punktów, a jest to zgodne z obowiązującymi wymogami prawnymi. Analiza sylabusów („opisów przedmiotów”), w których nauczyciele uwzględniają wytyczne dotyczące miary średniego nakładu pracy studenta (1 pkt. ECTS = ok. 25 godz.) potwierdza adekwatność planowania zajęć niezbędnych do uzyskania przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Punkty ECTS są przypisane do poszczególnych zajęć w taki sposób, aby odpowiadały nakładowi pracy studenta, zarówno podczas zajęć na Uczelni, jak i poza nią (przy szacowaniu nakładu pracy studenta uwzględniono: liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą, czas przeznaczony

na indywidualną naukę lub pracę w grupach, które są przeznaczane m.in. na zbieranie materiałów potrzebnych do realizacji zajęć w formie ćwiczeń, konwersatoriów czy seminariów, pisanie prac, przygotowywanie prezentacji, projektów oraz czas potrzebny na przygotowanie się i udział w zaliczeniach/egzaminach). W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS określonego dla programu studiów został zaplanowany prawidłowo, zgodnie z wymaganiami określonymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Na zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z wykładowcą we właściwy sposób przyporządkowano 157 punktów ECTS. W znacznym stopniu jednostka zapewnia studentom kierunku *pedagogika* elastyczność w doborze modułów kształcenia, w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS (82 punkty). Zaliczono tu: przedmioty specjalnościowe, język obcy i seminarium. Przedmioty specjalnościowego modułu wraz z praktyką specjalnościową stanowią ok. 45,13% z godzin ogółu realizowanych. Wybór specjalności w ramach kierunku zapewnia studentom możliwość projektowania własnego wykształcenia i profesjonalne przygotowanie do wykonywanego zawodu.

W odniesieniu do specjalności przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela treści przewidziane dla praktyk zawodowych, uwzględnionych w programie studiów na ocenianym kierunku są zgodne z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że w roku akad. 2017/18 liczba studentów wynosi 70 osób. Zajęcia prowadzone są w różnych formach: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Sposób prowadzenia jest właściwie dobrany do rodzaju zajęć, treści i efektów kształcenia, a formy aktywne w postaci ćwiczeń realizowane są w niewielkich

grupach, umożliwiających indywidualizację pracy.

Uczelnia prowadzi kształcenie na odległość (KNO) w formie: e-learning, blended learning i mobile learning (należy jednak zaznaczyć, iż zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, odbywają się w murach uczelni). Na podstawie przeglądu dokumentacji (programy studiów, raporty z weryfikacji tzw. „kontentów dydaktycznych” – jednostek treści, czyli treści przedmiotowych, przekazywanych studentom w formie wykładów, prezentacji PowerPoint, filmów czy nagrań audio raport samooceny), a także hospitacji zajęć w formie KNO i rozmów z kadrą oraz wykładowcami odpowiedzialnymi za obsługę platformy e-learningowej należy ocenić, iż uczelnia jest dobrze przygotowana na wykorzystanie tej formy zajęć. W oparciu o realizowany w ubiegłych latach projekt finansowany ze środków europejskich stworzono ok. 441 przedmiotów z uwzględnieniem KNO, a w roku akad. 2017/18 w kształceniu wykorzystuje się aktualnie KNO na 19 przedmiotach. Ocena podsumowująca odbywa się w tym przypadku poza murami Uczelni. Każda jednostka treści (kontent) została poddana eksperckiej ocenie elektronicznego materiału dydaktycznego pod względem zawartości merytorycznej oraz użyteczności w procesie kształcenia (analiza na podst. dokumentów: *Raport do umowy o współpracy nr 2/2014, Raport do umowy o współpracy nr 3/2014*) z czego część jednostek treści uzyskało ocenę warunkową. Ze spostrzeżeń ZO oraz z uwag wnoszonych przez kadre akademicką podczas spotkania oraz podczas hospitacji zajęć wynika, iż czynnikiem bardzo ograniczającym zastosowanie KNO jest niemożność dokonywania zmian w dopuszczonych (raz zaakceptowanych) jednostkach treści. Ze względu na przepisy prawa dotyczące własności intelektualnej niemożliwe są np. modyfikacje treści, czy uaktualnienia literatury. Jedyną alternatywą w takich przypadkach jest stworzenie nowej jednostki treści lub odrzucenie tej formy kształcenia. Brak jest jednak w dokumentacji procedury, która wskazywałaby na sposoby rozwiązania tych problemów. Z programów i studiów oraz *Raportu samooceny* wynika, że liczba godzin zajęć realizowana w tej formie kształtuje się w zależności od specjalności od 195 do 295, co przelicza się na ok. 19% godzin programu studiów. Studenci i pracownicy zostali przeszkoleni do pracy na platformie e-learningowej, zapewniony jest także ciągły nadzór na postępami studentów w trakcie zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ze strony nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia studenci mogą liczyć na wsparcie podczas konsultacji dotyczących formalnych i merytorycznych problemów pojawiających się w trakcie realizacji KNO. Należy stwierdzić, iż forma ta rozwija u studentów samodzielność i autonomiczność uczenia się.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że organizacja, proporcje i formy zajęć dydaktycznych są zgodne z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 164 ust. 4 ustawy PSW oraz *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 1347 z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ze zmianami z dn. 31X 2007 r.; 8 V 2018 r.; 2 XI 2011 r.)*.

Ogólne ramy praktyk określa regulamin realizacji praktyk studenckich, przyjęty wraz z uszczegóławiającymi go załącznikami na podstawie *Uchwały nr 11/2016 Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie*

Regulaminu praktyk studenckich w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie. Praktyka jest obowiązkowa, a wymiar praktyk wynosi 300 godzin przez okres 3 miesięcy w formie ciągłej + 30 godzin tzw. przygotowania do praktyki (14+4 pkt ECTS); realizowanych w IV i V semestrze (150 godzin praktyki w przedszkolu oraz 150 godzin w szkole podstawowej) i spełnia w tym zakresie warunki określone obowiązującymi przepisami prawa. Należy ocenić, iż wymiar, liczba punktów ECTS przypisana praktykom, dobór miejsc ich odbywania oraz termin realizacji praktyk są zgodne z ramowymi treściami kształcenia wymaganiami określonymi w standardach kształcenia właściwymi dla przygotowania do zawodu nauczyciela.

W *Regulaminie i Instrukcji praktyk* oceniana jednostka szczegółowo i w prawidłowy sposób określiła: cele i efekty kształcenia dla praktyki pedagogicznej; organizacyjne formy praktyki, miejsca realizacji praktyki (dostosowując je do specyfiki specjalności), zadania studenta, dokumentację, podstawy prawne oraz formy zaliczenia praktyk. W toku analizy dokumentów ustalono, iż efekty kształcenia, określone dla praktyk zawodowych są spójne z efektami kierunkowymi. Lista placówek, z którymi jednostka podpisała porozumienia, daje studentom okazję odbywania praktyki w instytucjach umożliwiających zdobycie doświadczenia i koniecznych kwalifikacji zawodowych i jest ona adekwatna do potencjalnych miejsc pracy, w których mogą znaleźć zatrudnienie absolwenci. Liczba miejsc możliwej realizacji praktyki pedagogicznej jest adekwatna do liczby studentów realizujących kształcenie w ramach kierunku: pedagogika. Właściwie dobrano miejsca realizacji praktyki, dostosowując je do realizowanych specjalności.

Organizacją praktyk zajmuje się Wydziałowa Pracownia Praktyk Studenckich. Za ostateczną weryfikację efektów kształcenia i zaliczanie praktyk odpowiedzialni są opiekunowie – praktycy, co należy ocenić pozytywnie. Dla poszczególnych specjalności zostały opracowane instrukcje zawierające m.in. efekty kształcenia zgodne z wymogami formalnymi dotyczącymi wykonywania zawodu nauczyciela, pedagoga. Uczelnia przeprowadziła wśród studentów badania ankietowe dotyczące oceny studenckiej praktyki zawodowej pod kątem użyteczności praktyk zawodowych. Z wniosków zawartych w raporcie, a także z rozmów przeprowadzonych ze studentami wynika, że studenci wysoko oceniają zarówno organizację praktyk, jak i osiągnięte efekty kształcenia. W programie studiów uwzględniono także ćwiczenia *Przygotowanie do praktyk*, na których studenci mogą w trakcie zajęć omówić dotychczas zrealizowane praktyki i przygotować się do kolejnego ich etapu. Podczas wizytacji studenci pozytywnie wyrażali się o możliwości samodzielnego wskazania miejsca praktyk i dużą elastyczność terminową, co jest nie bez znaczenia wśród studentów pracujących zawodowo, a tacy stanowią większość na uczelni. Jak jednak oceniają członkowie Zespołu ds. Praktyk, pełna i faktyczna realizacja przyjętych efektów odnoszących się do standardów koniecznych w zawodzie nauczyciela (np. realizacji praktyk w placówkach edukacyjnych - szkoła/ przedszkole) może napotykać na duże trudności ze względu na specyfikę niestacjonarnego trybu studiów.

2.2.

Na ocenianym kierunku proces monitorowania i sprawdzania efektów kształcenia jest zróżnicowany. Obejmuje prace etapowe (na przedmiotach specjalnościowych korelujące

ze specyfiką nabywanych umiejętności, np. projekty, scenariusze zajęć), w tym egzaminacyjne i zaliczeniowe oraz prace dyplomowe. Procedury monitorowania, weryfikacji i doskonalenia efektów kształcenia są częścią wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Weryfikacja efektów kształcenia opisana jest w opisach przedmiotów (sylabusach). Informacje tam zawarte są jasne, szczegółowe, wskazują na możliwość weryfikacji wszystkich kategorii efektów kształcenia w zakresie efektów częściowych i końcowych. Zakres i treść metod weryfikacji łączy się z koncepcją kształcenia, a także specyfikuje wiedzę, umiejętności i postawy wyróżnione w sylwetce absolwenta. Sposoby sprawdzenia osiągniętych efektów kształcenia obejmują różnorodne formy: przygotowywanie prac pisemnych; sprawdziany pisemne; przygotowywanie prezentacji, przygotowywanie i realizacja projektów, opracowywanie scenariuszy, zaliczenia z oceną, egzaminy. W założeniach stworzony system oceniania opisać można jako adekwatny do form kształcenia oraz zapewniający także specyficzność

i kompleksowość metod sprawdzania. Jednak po przeglądzie ZO prac etapowych i dyplomowych można stwierdzić dużą niestaranność w prowadzeniu dokumentacji, znaczną jednorodność form (najczęstsze są tu prace pisemne). W przypadku efektów częściowych w większości sylabusów brak także sformułowanych kryteriów ocen, a na analizowanych pracach etapowych brak śladów komentarzy, uzasadniających uzyskaną przez studenta ocenę. Dlatego należy stwierdzić, iż szczegółowa analiza losowo wybranych prac etapowych w nieznacznym stopniu potwierdza rzetelność i poprawność procesu oceny, a także indywidualne podejście do oceniania, rzadkość takiego wspomaganie studentów w procesie uczenia się, która dałaby im podstawę do autorefleksji.

W odniesieniu do weryfikacji efektów kształcenia za pomocą KNO weryfikacja jest prowadzona przez system, dokumentowana rzetelnie, w dokumentach znajduje się także *Raport zbiorczy z samodzielnej aktywności grupy studentów*, opisujący aktywność on-line studentów w odniesieniu do danego przedmiotu. Weryfikację efektów z wykorzystaniem KNO uznać należy za poprawną zgodną z art. 164 ust. 4 ustawy PSW oraz *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 1347 z dnia 25 września 2007 r. w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (ze zmianami z dn. 31X 2007 r.; 8 V 2018 r.; 2 XI 2011 r.)*.

Analiza dostarczonej do przeglądu dokumentacji pozwala założyć, iż weryfikacja efektów kształcenia w odniesieniu do praktyk jest prowadzona w prawidłowy sposób. Po dokonaniu weryfikacji wrywkowo wybranych *Dzienników praktyk* stwierdzono rzetelne i właściwe dokumentowanie oraz kontrolę praktyki. W *Regulaminie praktyk* czytamy, iż „Podstawą do zaliczenia praktyki jest złożenie wymaganego kompletu dokumentów, określonego w programie praktyki, w terminie określonym w planie praktyki, w szczególności dzienniczka praktyk” oraz, że „Student może zaliczyć praktykę na podstawie udokumentowanego doświadczenia zawodowego potwierdzającego realizację efektów kształcenia wskazanej dla danej specjalności lub prowadzonej działalności, która odpowiada programowi praktyki”. Weryfikację efektów przewidzianych do osiągnięcia w ramach praktyki zawodowej potwierdza *Dziennik praktyk*, a także pracodawcy (opiekunowie praktyk) lub Kierownik Wydziałowej Pracowni Praktyk Studenckich. Uczelnia umożliwia na wniosek

studenta zaliczenie praktyki na podstawie pracy zawodowej, a zasady postępowania w takim przypadku (identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych przez studenta oraz zasady potwierdzania, że efekty osiągnięte na stanowisku pracy są równoznaczne z efektami kształcenia zakładanymi dla praktyk) zostały określone w *Regulaminie* i *Instrukcji praktyk*. W takiej sytuacji, dokumentem uprawniającym do uzyskania zaliczenia praktyki jest zaświadczenie z miejsca pracy lub umowa o wolontariacie. Wśród dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji jest gotowy druk wniosku o zgodę na zaliczenie stażu pracy. Jedynym sformalizowanym narzędziem potwierdzającym osiągnięcie efektów kształcenia podczas praktyk jest dziennik praktyk, nie odnoszący się bezpośrednio do założonych dla praktyk efektów kształcenia. Należałoby wprowadzić dodatkowe narzędzie do oceny efektów kształcenia wypełniane przez pracodawców zawierające także skalę ocen osiągniętych efektów kształcenia. Należy uznać, że narzędzie weryfikujące efekty na poziomie praktyk jest prawidłowo skonstruowane i dostarcza opiekunowi praktyk wystarczającą wiedzę o postępach studentów oraz o nabytych przez nich umiejętnościach i kompetencjach szczególnie w wymiarze efektów związanych z praktyką pedagogiczną, właściwych dla realizowanego profilu studiów. Jednak zdaniem członków Wydziałowej Sekcji Praktyk Studenckich stosowane procedury nie do końca umożliwiają ocenę realiów uzyskiwania założonych efektów. Dlatego biorąc pod uwagę wątpliwości co do pełnej, niefikcyjnej i faktycznej realizacji przyjętych efektów, odnoszących się do standardów koniecznych w zawodzie nauczyciela (np. realizacji praktyk w placówkach edukacyjnych - szkoła/ przedszkole) Wydziałowa Sekcja Praktyk Studenckich podejmuje działania kontrolne, monitorujące realność uzyskiwania zamierzonych efektów kształcenia (zdaniem ZO może temu służyć: bardzo profesjonalnie przygotowana dokumentacja, uwzględniająca m.in. opinie nauczycieli, dzienniki praktyk, dająca podstawę do weryfikacji poziomu osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia), działania motywujące (wspierające; np. indywidualny tok odbywania praktyk w dogodnym dla studentów czasie i miejscu) oraz konsultacyjne (dyżury członków Wydziałowej Sekcji Praktyk Studenckich). Należy ocenić, iż właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia w ramach realizacji praktyk oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie.

Podczas wizytacji przeanalizowano protokoły egzaminacyjne i zaliczeniowe. Analizie poddane zostały prace etapowe i dyplomowe oraz sprawdzono podstawy prawne i procedury procesu dyplomowania. Rozpatrzenie losowych protokołów egzaminacyjnych pozwala stwierdzić zróżnicowanie w zakresie ocen i właściwe dokumentowanie wyników sprawdzania i oceny efektów kształcenia w postaci protokołów. Władze Jednostki wymagają także dokumentacji w postaci opisowego zestawienia, wypełnianego przez wykładowcę po skończeniu zajęć, wskazującego na aktywność studentów, ich frekwencję i ogólną charakterystykę pracy z grupą, dającej nauczycielowi akademickiemu możliwość autorefleksji i oceny w zakresie tak trudnego dla operacjonalizacji elementu, jakim jest są efekty kształcenia dotyczące kompetencji społecznych.

Merytoryczne i praktyczne przygotowanie do napisania pracy dyplomowej nabywają studenci szczególnie na przedmiotach: (*Metodologia badań pedagogicznych i Seminarium dyplomowe*), co ocenić należy jako właściwą praktykę. Podstawą prawną systemu weryfikacji końcowych efektów kształcenia jest *Zarządzenie nr 19/2015 Rektora WSP im. J. Korczaka*

w Warszawie z dnia 30 października 2015 r. w sprawie w zasad dyplomowania Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie. Proces dyplomowania, odnoszący się do systemu oceniania efektów kształcenia, zawiera szereg istotnych i wyczerpujących informacji, które wskazują na przemyślaną i spójną koncepcję działań w tym zakresie. Procedury dyplomowania zawarte są szczegółowo i właściwie doprecyzowane. Omawia się tu w szczególności zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz organizację egzaminu dyplomowego. Każda praca dyplomowa jest weryfikowana pod względem oryginalności przy pomocy programu antyplagiatorskiego. Na podstawie Zarządzenia nr 7/2016 Rektora WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie w zasad przeprowadzenia weryfikacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu antyplagiatorskiego wprowadzono procedurę przeciwdziałającą plagiatom, którą można ocenić jako właściwą.

Po analizie wybranych prac (por Załącznik nr 3 Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych, część II), zauważono w części z nich usterki i niedopatrzania, które mogą wpływać na właściwą ocenę zaprojektowanych efektów kształcenia. Dotyczyły one w szczególności podstaw teoretycznych, aktualności literatury oraz niskiego poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie pracy metodologicznej studentów (jednak zauważyć należy, iż ocena procesu dyplomowania odnosi się do prac realizowanych dla profilu ogólnoakademickiego, ponieważ uczelnia nie posiada jeszcze prac studentów z profilu praktycznego). Na podstawie analizowanej dokumentacji z przebiegu procesu dyplomowania zauważono, iż recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta są w większości adekwatne. Analiza tematów losowo wybranych prac dyplomowych potwierdza, iż są one zgodne z kierunkiem i specjalnością studiów.

ZO na podstawie analizy prac etapowych i dyplomowych pozytywnie ocenił bezstronność oraz przejrzystość procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Przedstawiona dokumentacja pozwala stwierdzić spełnienie przez WNS warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny, a także trafność doboru osób, przeprowadzających sprawdzanie i dokonujących oceny osiągnięcia efektów kształcenia do celu, przedmiotu i zakresu oceny, w tym w szczególności osób przeprowadzających sprawdzanie

i dokonujących oceny efektów kształcenia osiągniętych na zajęciach związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Egzaminy i zaliczenia są prowadzone przez nauczycieli akademickich, a ocena efektów kształcenia na zajęciach praktycznego przygotowania jest dokonywana przez nauczycieli akademickich, posiadających doświadczenie zawodowe. Studenci są uprawnieni do wglądu do prac egzaminacyjnych i dyskusji o popełnionych przez siebie błędach z prowadzącymi. Studenci mają pełen wgląd również do swoich prac etapowych. W ramach oceniania osiągnięć studentów przyjęte na Wydziale zasady charakteryzują się obiektywnością i sprawiedliwością ocen, studenci czują się poinformowani i oceniają te zasady pozytywnie nie zgłaszając uwag.

Metody weryfikacji KNO umożliwiają z kolei dostosowanie sprawdzania efektów kształcenia do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Wyróżnienie w organizacji studiów sesji egzaminacyjnej pozwala na dobrą organizację procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz umożliwia przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia.

Odsiew studentów na kierunku pedagogika kształtował się na poziomie 11% (rok akad. 2016/17) i 29% (rok akad. 2016/17). W Uczelni podjęto analizę przyczyn odsiewu, wskazując na czynniki: niezapłacenie czesnego, niezaliczenie roku z przyczyn losowych i życiowych, niezłożenie w terminie pracy dyplomowej, rezygnacja studentów i brak zaliczenia praktyk. Uczelnia ocenia przydatność osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy lub w dalszej edukacji (por. ankiety dotyczące użyteczności praktyk). Brak jest procedur ustalających zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia oraz sposobów zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem (np. ściąganie na egzaminie).

2.3

Rekrutacja na studia I stopnia na kierunku *pedagogika* oparta jest na zapisach zawartych w uchwałach Senatu (przykładowo rekrutację na bieżący rok akademicki reguluje *Uchwała nr 10/2016 Senatu Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2016 r. w sprawie warunków i trybu przyjęć na pierwszy rok studiów i studiów podyplomowych w roku akademickim 2017/2018*), zamieszczonych na stronie internetowej uczelni. Jednostka rekrutuje kandydatów na zasadach wywiedzionych z ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym z 27.07.2005 r.* Wstęp na Uczelnię jest wolny, podstawą przyjęcia jest świadectwo dojrzałości oraz elektroniczna rejestracja. Zasady i procedury oraz tryb rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku i poziomie kształcenia, a niebudzące zastrzeżeń kryteria należy uznać za przejrzyste i zapewniające selektywność, a kandydatom bezstronność i równe szanse w dostępie do studiów.

Informacja o studiach jest ogólnodostępna, rzetelna, kompletna i aktualna (co zostało stwierdzone na podstawie przeglądu oferty studiów i procedur rekrutacyjnych, mieszczących się na stronie internetowej Uczelni). Uczelnia podjęła działania marketingowe, popularyzatorskie mające na celu zainteresowanie studentów specyfiką studiów na profilu praktycznym oraz przeciwdziałanie tzw. negatywnemu wyborowi studiów u kandydatów (świadczy o tym m. in. przede wszystkim aktywna i przyjazna kandydatom strona internetowa, wskazująca na charakter studiów). Ponowne przyjęcie, powroty studentów na studia zasady zaliczania kolejnych etapów studiów oraz zasady dyplomowania regulują zapisy *Regulaminu Dyplomowania*, będące uszczegółowieniem Regulaminu Studiów i nie budzą zastrzeżeń ZO. Należy je ocenić jako adekwatne do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, specyfiki kierunku i specjalności oraz kwalifikacji uzyskiwanych w wyniku jego ukończenia, a także powiązane z zakładanymi efektami kształcenia, trafnie identyfikujące efekty kształcenia, profil kwalifikacji uzyskanych przez przyszłego absolwenta. Uczelnia nie przyjęła rozwiązań umożliwiających identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kształcenie na kierunku *pedagogika* WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie realizowane jest w pełni zgodnie z obowiązującymi przepisami. Analiza programów i planów studiów, modułów oraz sylabusów („opisów przedmiotów”) przedmiotów daje podstawy do

stwierdzenia,

iż studenci kierunku *pedagogika* zdobędą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające realizację zadań określonych w sylwetce absolwenta kwalifikacji. Proporcja liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia i właściwe uwzględnia specyfikę profilu praktycznego. Dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń, tak w przypadku programów kształcenia, jak i poszczególnych przedmiotów. **Silną stroną** studiów w jednostce jest właściwa sekwencja przedmiotów w poszczególnych modułach i semestrach oraz czas trwania kształcenia, który daje studentom realną możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Treści kształcenia

są spójne z założonymi efektami kształcenia, a także uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie pedagogiki.

Należy stwierdzić, iż na specjalnościach pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna spełnione są standardy kształcenia nauczycieli (rozporządzenie MNiSW z dn. 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela - Dz. U. z 2012 r., poz. 131). **Mocną stroną** na ocenianym kierunku jest właściwy i wyczerpujący dobór treści programowych z tego zakresu.

Nie ma zastrzeżeń dotyczących czasu i form organizacyjnych trwania procesu kształcenia w ocenianej jednostce. Jest on wystarczający do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia oraz zgodny z przepisami nadrzędnymi. Umożliwia realizację treści programowych i efektów kształcenia, uwzględnia nakład pracy własnej studenta uwzględniony w przypisanej przedmiotom wartości punktów ECTS. Za **silną stronę** można uznać fakt, iż Wydział w znacznym stopniu zapewnia studentom kierunku pedagogika elastyczność w doborze modułów kształcenia, w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Punktacja ECTS, w szczególności sposób przydzielania punktów poszczególnym przedmiotom kształcenia nie budzi zastrzeżeń, jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Stosowane metody i formy pracy właściwie przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się. Za **slabą stronę** należy przyjąć fakt, iż na ocenianym kierunku nie prowadzi się zajęć w językach obcych. Brak także zajęć skierowanych do studentów zagranicznych lub prowadzonych przez zagranicznych wykładowców lub we współpracy z zagranicznymi instytucjami.

Silną stroną, specyficzną dla ocenianego kierunku stanowi zdaniem ZO możliwość zastosowania różnorodnych form KNO, natomiast **slabą stroną** jest mała elastyczność aktualizowania treści i literatury wykorzystanej do tej formy kształcenia.

Dobór form kształcenia funkcjonujących na kierunku *pedagogika* w WNS WSP im. J. Korczaka w Warszawie umożliwia zdobycie wiedzy i jej pogłębianie (szczególnie dotyczy to przedmiotów z bloku podstawowego), a przede wszystkim opanowanie praktycznych umiejętności (określonych w efektach kształcenia) w tym kompetencji społecznych, specyficznych i typowych dla wykonywania zawodu nauczyciela, wychowawcy, pedagoga. Właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia

w ramach realizacji praktyk, dobrano miejsca odbywania praktyki oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie. Również liczba godzin praktyk oraz ich formy

organizacyjne są zgodne z profilem praktycznym oraz standardami kwalifikacji uprawniającymi do wykonywania zawodu nauczyciela

Jednostka stosuje dobrze przemyślany system weryfikacji efektów kształcenia, tak w przypadku efektów specjalnościowych realizowanych na poszczególnych przedmiotach, jak i związanych z procesem dyplomowania. Zasady i wymagania w tym zakresie są jawne, przejrzyste, ogólnie dostępne w szeregu dokumentach, do których mają dostęp wszyscy zainteresowani. System zapewnia porównywalność wyników sprawdzania i oceniania założonych efektów.

Za właściwy pod względem organizacyjnym i zgodny z przepisami można uznać system monitorowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów na podstawie wykorzystywania KNO.

Nie stwierdzono znaczących uchybień w procedurze i praktyce procesu dyplomowania, a jego zasady wskazują na spójną koncepcję działań w tym zakresie.

W Jednostce dobrze zorganizowano weryfikację efektów związanych z praktyką, co skutkuje ułatwieniem studentom odnalezienia się na rynku pracy. Nie ma zastrzeżeń do ich realizacji. **Mocną stroną** są działania Uczelni mające na celu monitorowanie realnej realizacji praktyk, ich wymiaru i terminu, w powiązaniu z zakładanymi efektami kształcenia oraz możliwością ich osiągnięcia przez studentów. **Słabą stroną** jest proces weryfikowania efektów cząstkowych, który choć proceduralnie należy ocenić pozytywnie, w praktyce nie zawsze spełnia swoje zamierzenia, jest często prowadzony i dokumentowany bardzo niestarannie.

Nie ma zastrzeżeń dotyczących przyjętych kryteriów i zasad rekrutacji na studia na kierunku *pedagogika*. Są one w pełni zgodne z wymaganiami zawartymi w dokumentach prawnych i umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Uczelnia nie przyjęła rozwiązań umożliwiających identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów.

Podczas wizytacji do ZO nie zgłoszono problemów w odniesieniu do warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia, a analizowane dokumenty potwierdzają przestrzeganie zasady bezstronności i przejrzystości tego procesu.

Dobre praktyki

1. Interesująca forma kompleksowego włączenia różnorodnych metod kształcenia na odległość.
2. Powiązanie kształcenia z możliwością odbywania praktyk w przyuczelnianej szkole „Korczakowskiej Szkole Marzeń”.
3. Stosowanie w protokołach dodatkowej opisowej charakterystyki, wypełnianej przez wykładowcę, dającej nauczycielowi akademickiemu możliwość autorefleksji i oceny w zakresie tak trudnego dla operacjonalizacji elementu, jakim jest są efekty kształcenia w zakresie kompetencji społecznych.

Zalecenia

1. Dostosowanie w niektórych przedmiotach metod i form prowadzenia zajęć do specyfiki przedmiotu, zakładanych efektów kształcenia, zintensyfikowanie ich różnorodności.
2. Uczelnia winna podjąć działania sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.
3. Ze względu na niewielkie grupy studentów i deklarowaną przez kadre formę kontaktu ze studentami typu „Mistrz-uczeń”, a także misję Uczelni należy zwiększyć częstotliwość metod weryfikacji w bliskim kontakcie ze studentami (egzaminy ustne) i form aktywizujących zaangażowanie (np. projekt).
4. Uzupełnienie dokumentacji (sylabusy) o kryteria weryfikacji efektów częściowych adekwatnie do rodzaju zajęć np. w sposób opisowy, gdy zaliczenie odbywa się w sposób ustny lub pisemny w postaci pytań otwartych lub też kryteria mają charakter liczbowy (procentowy), gdy zaliczenie odbywa się w postaci testu złożonego z pytań zamkniętych.
5. W celu podniesienia jakości zajęć praktycznych i wsparcia kooperacji z pracodawcami, można stworzyć narzędzie do ewaluacji praktyk zawodowych skierowane do pracodawców, zawierające elementy dotyczące zarówno oceny efektów kształcenia, jak i przebiegu samych praktyk.
6. Przyjęcie rozwiązań umożliwiających identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów, a także uwzględnienie, że potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów może być dokonywane w warunkach przestrzegania przepisów ustawy PSW, art. 170e-170g.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

W latach 2013-2014 Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie realizowała projekt pn. *Modelowo zarządzana uczelnia*, którego głównym celem było wzmocnienie jej potencjału dydaktycznego i podniesienie kompetencji kadry kierowniczej. W ramach projektu opracowano m. in. model zarządzania jakością kształcenia, model zarządzania procesami dydaktycznymi, model zarządzania procesami badawczymi czy też model zarządzania kadrami.

Uchwałą nr 41/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r. Senat zatwierdził wdrożenie w Uczelni modelu zarządzania jakością kształcenia powstałego w ramach projektu pn. „Modelowo Zarządzania Uczelnią” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach

Europejskiego Funduszu Społecznego, a także wprowadził Regulamin Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (SZEJK), który opracowano w ramach zadania nr 1 wyżej wspomnianego projektu. Uczelnia zdefiniowała następujące główne cele Systemu Zarządzania i Ewaluacji Jakości Kształcenia:

- aktywne wspieranie realizacji polityki uczelni w zakresie zarządzania jakością kształcenia,
- kształtowanie kultury pro jakościowej,
- wzmacnianie wizerunku Uczelni wobec interesariuszy,

oraz następujące cele szczegółowe SZEJK odnoszące się do cyklicznego procesu oceny, zapewnienia oraz doskonalenia jakości obszarów związanych z kształceniem:

- zapewnienie wysokiej jakości działalności dydaktycznej Uczelni;
- ocena oraz monitorowanie jakości prowadzonych w Uczelni zajęć dydaktycznych;
- monitorowanie, ocena i doskonalenie prowadzonych w Uczelni programów kształcenia, ich aktualizacja i dostosowanie do potrzeb rynku pracy oraz interesariuszy;
- potrzeby dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do wymogów rynku pracy;
- ocena i zapewnienie jakości kadry dydaktycznej w Uczelni;
- ocena stopnia osiągnięcia przez studentów i słuchaczy studiów podyplomowych założonych efektów kształcenia;
- zapewnienie studentom wystarczających i odpowiednich do programów kształcenia zasobów do nauki oraz środków wsparcia;
- monitorowanie i ocena jakości pracy administracji;
- zapewnienie interesariuszom dostępu do informacji na temat oferowanych przez Uczelnię programów kształcenia poprzez odpowiednie ich publikowanie;
- ciągle podnoszenie jakości kształcenia w Uczelni poprzez doskonalenie Systemu Zarządzania i Ewaluacji Jakości Kształcenia (SZEJK) w Uczelni;
- doskonalenie jakości kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, podnoszenie rozwoju wykształcenia absolwentów, aktywizowanie rozwoju kadry dydaktycznej i administracyjnej.

Ponadto w ramach Systemu Zarządzania i Ewaluacji Jakości Kształcenia wyodrębniono następujące aspekty zarządzania jakością kształcenia w Uczelni:

- Oceny Jakości Kształcenia – skoncentrowana na ewaluacji realizowanych w Uczelni zajęć dydaktycznych w ramach studiów I i II stopnia oraz studiów podyplomowych dokonywanej z trzech perspektyw oceny: aktualnych studentów/słuchaczy studiów podyplomowych, losów zawodowych absolwentów oraz władz Uczelni; obejmuje także badanie satysfakcji studentów z obsługi administracyjnej;
- Zapewnienia Jakości Kształcenia – obejmuje zasady rekrutacji na studia, zasady weryfikacji efektów kształcenia, kadry dydaktyczną, zasady projektowania programów kształcenia, realizacji procesu dydaktycznego, zasoby do nauki oraz środki wsparcia dla studentów, infrastrukturę dydaktyczną, upowszechnianie informacji o ofercie kształcenia, oraz dokumentację SZEJK;

- Doskonalenia Jakości Kształcenia – dotyczy głównie programów kształcenia oraz ich efektów, ale także doskonalenia samego Systemu, jako niezbędnego elementu w osiągnięciu wysokiej jakości;
- Doskonalenia Jakości we współpracy z pracodawcami i innymi przedstawicielami rynku pracy – obejmuje określanie profilu absolwenta oraz pozyskiwanie opinii na temat doskonalenia programów kształcenia realizowanych w Uczelni.

Podstawą zasad funkcjonowania Systemu jest Uczelniany dokument, w którym dokonano opisu procesów Systemu, w tym procedur dotyczących jego przeglądu i metod doskonalenia. Zawarto w nim także opis struktury organizacyjnej wraz z zakresem kompetencji. Projektowanie programu kształcenia odbywa się w ramach Wydziału, na którym dany program ma być realizowany. Za proces projektowania odpowiada Dziekan, zaś przeprowadza go powołany przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej zespół programowy, na czele którego stoi odpowiedzialny za opiekę merytoryczną kierownik programu kształcenia. W skład zespołu programowego oprócz kierownika programu wchodzi nauczyciele akademicy będący specjalistami w obszarach kształcenia, dziedzinach bądź dyscyplinach, do których odnoszą się efekty kształcenia, przedstawiciele pozostałych grup interesariuszy (np. studentów, pracodawców), a także inicjator utworzenia programu – w przypadku nowego programu kształcenia. Inicjator nowego kierunku studiów składa propozycję nowego kierunku studiów wraz z uzasadnieniem do Dziekana Wydziału, który zasięga opinii Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na temat propozycji nowego kierunku studiów i następnie podejmuje decyzję o dalszym procedowaniu bądź nie i – jeśli wyraża zgodę – powołuje kierownika i zespół programowy dla nowego kierunku studiów. Do zadań Zespołu należy określenie profilu absolwenta, zaprojektowanie programu kształcenia, przeprowadzenie konsultacji z interesariuszami, przygotowanie pełnej dokumentacji, a także sporządzenie wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów. W dalszej kolejności Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia weryfikuje złożoną dokumentację pod względem merytorycznym i formalno-prawnym, akceptując bądź cofając ją do poprawy. Następnie Rada Wydziału uchwała nowy program kształcenia, w tym program studiów (ewentualnie zwraca zespołowi programowemu do poprawy). Po uzyskaniu zatwierdzającej uchwały Rady Wydziału, Dziekan kieruje do Rektora wnioski o uchwalenie kierunkowych efektów kształcenia oraz utworzenie nowego kierunku studiów. Senat Uczelni uchwała efekty kształcenia dla nowego kierunku studiów oraz uchwała utworzenie nowego kierunku studiów ewentualnie formułuje uwagi do wprowadzenia. Zatwierdzenia programu kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia dokonują w drodze uchwały: Senat Uczelni w zakresie efektów kształcenia dla kierunku studiów, Rada Wydziału odpowiednia dla jednostki organizacyjnej prowadzącej studia, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego.

Za monitorowanie oraz okresowe przeglądy realizowanych na Wydziale programów kształcenia odpowiada Dziekan. Zgodnie z przyjętymi w ramach Systemu założeniami każdy kierownik programu monitoruje program kształcenia na bieżąco, współpracując z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia dydaktyczne, umożliwiając zgłaszanie uwag i propozycji doskonalenia, a także dbając o kompletność i aktualność sylabusów modułów kształcenia.

W procedurze określającej zasady dotyczące okresowych przeglądów programów kształcenia określono, że są one dokonywane po zakończeniu każdego cyklu kształcenia powołane przez Dziekana odrębne zespoły do oceny poszczególnych programów kształcenia, składające się przynajmniej z kierownika danego programu, co najmniej trzech przedstawicieli różnych grup interesariuszy, co najmniej trzech przedstawicieli nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego określonego kierunku studiów. Zgodnie z zatwierdzonymi w Uczelni zasadami funkcjonowania Systemu, w wyniku oceny, w terminie do 31 października powinien powstać raport z przeglądu programu kształcenia, którego wzór określono w dokumentacji Systemu. Wzór ten podzielony jest na następujące części:

- **dane identyfikacyjne programu kształcenia poddanego przeglądowi;**
- **kompletność, poprawność i aktualność dokumentacji programu kształcenia;**
- **merytoryczna analiza treści programu kształcenia, w tym:**
 - zawartości planu studiów pod względem zupełności treści, adekwatności do efektów kształcenia dla kierunku studiów, kolejności modułów, przedmiotów, zajęć do wyboru przez studenta itp.,
 - odzwierciedlenia efektów kierunkowych w efektach modułowych (w sylabusach),
 - spójności efektów kształcenia dla modułu z realizowanymi treściami w ramach poszczególnych zajęć,
 - dostosowania metod dydaktycznych do zaplanowanych efektów kształcenia w ramach poszczególnych zajęć,
 - adekwatności i jednoznaczności metod i kryteriów oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia,
 - poszczególnych efektów kształcenia w ramach zajęć,
 - proporcjonalności nakładu pracy studenta do przyznanych punktów ECTS oraz czy liczba godzin jest wystarczająca dla osiągnięcia zakładanych efektów w ramach poszczególnych form aktywności studenta,
 - praktyk (o ile program je przewiduje) – jakości realizacji, adekwatności do programu,
 - adekwatności wymogów związanych z ukończeniem studiów w stosunku do zakładanych efektów kształcenia i adekwatności wymagań stawianych pracom,
 - adekwatności, aktualności i dostępności literatury przedmiotu podanej w sylabusach,
 - zgodności koncepcji kształcenia z celami określonymi w strategii rozwoju Uczelni i wydziału;
- **analiza wyników realizacji efektów kształcenia** (stopień osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia) w ramach: zaliczeń i egzaminów (w tym liczba studentów powtarzających rok, warunkowo dopuszczonych do kontynuowania itp.); praktyk (o ile program je przewiduje); prac dyplomowych w tym jakości prac dyplomowych, zgodność tematów prac dyplomowych z efektami dla kierunku studiów

(o ile program je przewiduje) egzaminów dyplomowych (o ile program je przewiduje);

- **analiza konsekwencji zmian wprowadzonych do programu kształcenia; analiza użyteczności efektów kształcenia dla programu kształcenia** - na podstawie opinii interesariuszy na temat programu kształcenia, wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów, wyników oceny zajęć dydaktycznych dokonanej przez studentów, opinii odpowiedniego organu samorządu studenckiego;
- **propozycje doskonalenia programu kształcenia.**

Zidentyfikowany przez ZO stopień wdrożenia i praktycznej realizacji działań założonych odnośnie do okresowych przeglądów programów kształcenia, uzasadnia sformułowanie wniosku, że System w tym obszarze nie ma jeszcze charakteru kompleksowego. W szczególności należy podkreślić fakt, iż do czasu wizytacji procedura określająca zasady postępowania w tym zakresie nigdy nie została zrealizowana w pełni zgodnie z założeniami, co ustalono m.in. w wyniku spotkań z przedstawicielami jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów. Przykładowo, nigdy kompleksowo, w sposób zgodny z założeniami, nie poddano analizie i w szczególności nie ustalono wniosków odnoszących się do wszystkich elementów procesu kształcenia, o których mowa we wzorze raportu z przeglądu programu kształcenia. Ponadto ZO zwraca uwagę, że niektóre z założonych w działaniach w ogóle nie są realizowane, np. w dokumencie określającym zasady funkcjonowania Systemu zostało wskazane, że jednym z jego elementów jest monitorowanie przez Uczelnię losów zawodowych absolwentów (niezależnie od wykorzystywania wniosków z badania dotyczącego ekonomicznych losów absolwentów prowadzonego przez MNiSW), natomiast w trakcie wizytacji ustalono, że Uczelnia nie prowadzi własnego monitoringu losów zawodowych absolwentów, który pozwalałby na ocenę przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Informacje o sytuacji absolwentów na rynku pracy były uzyskiwane jednostkowo w sposób nieformalny m.in. w ramach współpracy z instytucjami, w których zatrudnieni są absolwenci wizytowanego kierunku.

Zdaniem ZO prawdopodobną przyczyną opisanego powyżej stanu rzeczy jest fakt, iż pełna, konsekwentna i rzetelna realizacja wszystkich przyjętych w założeniach działań, wymagałaby nakładu czasu i pracy, których przeznaczenie w tym celu przy obecnej specyfice jednostki, ze szczególnym uwzględnieniem jej zasobów kadrowych, wydaje się być mało realne. Należy podkreślić, że ZO jednoznacznie pozytywnie ocenia sformułowane w ramach SZEJK zasady postępowania odnoszące się do okresowych przeglądów programów kształcenia, w tym metodologię, kompleksowość zdefiniowanych źródeł informacji i zaprojektowane narzędzia, niemniej jednak brak ich pełnej praktycznej realizacji wskazuje na konieczność doskonalenia przyjętych założeń w kontekście ich dostosowania do specyfiki jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów lub potrzebę zwiększenia nadzoru nad kompleksową realizacją wszystkich spośród zatwierdzonych do realizacji działań. Należy przy tym zaznaczyć,

że w ramach SZEJK określono również zasady związane z jego doskonaleniem, w tym z wykorzystaniem w tym celu okresowych, corocznych przeglądów funkcjonowania Systemu oraz bieżące identyfikowanie i proponowanie działań doskonalących procesy związane

z kształceniem. W toku wizytacji przedstawiciele Jednostki podkreślili jednak, że przegląd taki nie został dotychczas w sposób kompleksowy zrealizowany.

Jednocześnie należy podkreślić, że analiza dokonana przez zespół oceniający wykazała, że w efekcie bieżącego monitorowania programu kształcenia i warunków jego realizacji, realizowanego m.in. poprzez działania związane z analizą stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia czy też potrzeb i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego wobec absolwentów Uczelni, Jednostka podjęła w ostatnich latach działania mające na celu doskonalenie procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, np.:

- zmieniono wzór recenzji pracy dyplomowej w celu uszczegółowienia kryteriów oceny pracy;
- zwiększono liczbę przedmiotów związanych z metodyką nauczania, w tym wprowadzono przedmioty takie jak metodyka pracy w świetlicy szkolnej, podstawy edukacji społecznej i etycznej w przedszkolu, podstawy edukacji zdrowotnej i fizycznej w przedszkolu;
- Wycofano kontenty dydaktyczne, które zostały negatywnie ocenione w wyniku przeglądu materiałów dydaktycznych wykorzystywanych w procesie kształcenia realizowanym na odległość.

3.2

Za publikowanie i aktualizację informacji o oferowanych programach kształcenia oraz ich efektach na stronach internetowych Uczelni odpowiada Dziekan Wydziału. Dziekanaty Wydziałów odpowiadają za umieszczenie informacji w formie papierowej na tablicach ogłoszeń przy pomieszczeniach dziekanatu obsługującego studentów. Do publicznej wiadomości

na stronach internetowych wydziałów oraz na tablicach ogłoszeń w wydziałach, z zastrzeżeniem umieszczane są m.in. następujące informacje:

- zakładane ogólne efekty kształcenia dla kierunku studiów,
- ogólna charakterystykę programu,
- ramowy plan studiów (studiów podyplomowych lub kursu doksztalającego),
- ogólne wymogi związane z uzyskaniem kwalifikacji.

Ponadto studenci i nauczyciele akademicy za pośrednictwem platformy elektronicznej pn. System Obsługi Studiów, po uprzednim zalogowaniu, mają zapewniony stały dostęp do:

- programu studiów,
- wyników oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów,
- wyników oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez Władze Uczelni,
- wyniki oceny pracy administracji dokonywanej przez studentów,
- charakterystyki obecnej populacji studentów (słuchaczy studiów podyplomowych lub uczestników kursów doksztalających).

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zasady sformułowane w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określają postępowanie dotyczące

projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowych przeglądów programu kształcenia. Należy jednak zaznaczyć, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje obecnie w tym zakresie zbiór działań o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano szereg formularzy i wzorów dokumentów. Zidentyfikowany przez ZO stopień wdrożenia i praktycznej realizacji działań założonych odnośnie do okresowych przeglądów programów kształcenia, uzasadnia sformułowanie wniosku, że System w tym obszarze nie ma jeszcze charakteru kompleksowego. W szczególności należy podkreślić fakt, iż do czasu wizytacji procedura określająca zasady postępowania w tym zakresie, nigdy nie została zrealizowana w pełni zgodnie z założeniami. ZO jednoznacznie pozytywnie ocenia sformułowane w ramach SZEJK zasady postępowania odnoszące się do okresowych przeglądów programów kształcenia, w tym metodologię, kompleksowość zdefiniowanych źródeł informacji i zaprojektowane narzędzia, niemniej jednak brak ich praktycznej realizacji wskazuje na konieczność doskonalenia przyjętych założeń w kontekście ich dostosowania do specyfiki jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów lub potrzebę zwiększenia nadzoru nad kompleksową realizacją wszystkich spośród zatwierdzonych do realizacji działań.

Zasady sformułowane w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określają postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowych przeglądów programu kształcenia. Należy jednak zaznaczyć, że Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje obecnie w tym zakresie zbiór działań o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano szereg formularzy i wzorów dokumentów. Zidentyfikowany przez ZO stopień wdrożenia i praktycznej realizacji działań założonych odnośnie do okresowych przeglądów programów kształcenia, uzasadnia sformułowanie wniosku, że System w tym obszarze nie ma jeszcze charakteru kompleksowego. W szczególności należy podkreślić fakt, iż do czasu wizytacji procedura określająca zasady postępowania w tym zakresie, nigdy nie została zrealizowana w pełni zgodnie z założeniami. ZO jednoznacznie pozytywnie ocenia sformułowane w ramach SZEJK zasady postępowania odnoszące się do okresowych przeglądów programów kształcenia, w tym metodologię, kompleksowość zdefiniowanych źródeł informacji i zaprojektowane narzędzia, niemniej jednak brak ich pełnej praktycznej realizacji wskazuje na konieczność doskonalenia przyjętych założeń w kontekście ich dostosowania do specyfiki jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów lub potrzebę zwiększenia nadzoru nad kompleksową realizacją wszystkich spośród zatwierdzonych do realizacji działań.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono.

Zalecenia

1. Konsekwentna realizacja zatwierdzonych zasad postępowania odnoszących się do monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia.
2. Dokonanie, zgodnie z zasadami określonymi w ramach SZEJK, kompleksowego przeglądu funkcjonowania Systemu ze szczególnym uwzględnieniem jego efektywności i skuteczności. Wykorzystanie wniosków z tego procesu do doskonalenia założeń

Systemu w kontekście pełnego dostosowania do specyfiki jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów, w tym w szczególności jej zasobów.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

W trakcie wizytacji stwierdzono, iż minimum kadrowe wskazane w raporcie samooceny jest już nieaktualne (raport samooceny sporządzono w roku akademickim 2016/2017). W raporcie powizytacyjnym oceniono minimum kadrowe na rok akademicki 2017/2018. Po szczegółowej analizie dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią do minimum kadrowego zaliczono 5 samodzielnych nauczycieli akademickich, 4 doktorów oraz 4 magistrów. Wszyscy nauczyciele zostali zaliczeni do minimum kadrowego I stopnia ocenianego kierunku. Uczelnia stanowi dla nich podstawowe miejsce pracy.

Wśród profesorów/ doktorów habilitowanych czterech nauczycieli posiada dorobek naukowy w obszarze / dziedzinie nauk społecznych (trzech w dyscyplinie pedagogika, jeden w dyscyplinie psychologia) oraz jeden nauczyciel posiada dorobek w obszarze/dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie historia (historia wychowania). Wśród doktorów wszyscy nauczyciele posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika. Ponadto trzech z nich posiada istotne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią (dwóch nauczycieli oraz jeden mediator sądowy.) Wśród czterech zaliczonych do minimum magistrów, każdy posiada doświadczenie zawodowe pedagogiczne (jeden logopeda szkolny, dwóch nauczycieli, jeden trener interpersonalny). Analiza ilościowa i jakościowa minimum kadrowego potwierdziła, że warunki dotyczące minimum kadrowego wynikające

z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 roku poz. 1596 zostały spełnione.

Nauczyciele włączeni do minimum kadrowego oraz nauczyciele spoza minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią zgodne z efektami i treściami kształcenia. Ich kwalifikacje należy ocenić jako kompleksowe i różnorodne o zakresie i specyfice dorobku pozwalającego na realizację zakładanych efektów kształcenia. Różnorodność kwalifikacji jest związana z reprezentowaniem wielu subdyscyplin pedagogiki i dyscyplin pokrewnych, między innymi pedagogiki resocjalizacyjnej, społecznej, wczesnoszkolnej, specjalnej.

Ponad połowa kadry posiada pedagogiczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Przeważa doświadczenie nauczycielskie, co jest zgodne z realizowanymi specjalnościami na kierunku. Pozytywnie należy ocenić także kwalifikacje nauczycieli

akademickich do prowadzenia zajęć. Analiza sylabusów zajęć pozwala na stwierdzenie, że nauczyciele stosują zróżnicowane metody dydaktyczne oraz wykorzystują innowacyjne metody kształcenia (kształcenie na odległość, metody projektów, zajęcia warsztatowe). Potwierdziły to hospitacje zajęć dydaktycznych, które oceniono pozytywnie. W trakcie spotkania z kadrami nauczyciele wskazywali na stałe podnoszenie swoich kwalifikacji dydaktycznych.

4.2

Według dokumentacji Jednostki za poprawność obsady zajęć dydaktycznych odpowiedzialny jest Dziekan Wydziału. Nadrzędnym kryterium obsady zajęć są kwalifikacje merytoryczne pracownika, obszar jego zainteresowań badawczych, a w przypadku zajęć praktycznych, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Ocena kadry akademickiej jest wieloaspektowa i kompleksowa z wykorzystaniem typowych elementów oceny akademickiej. Narzędziami oceny kwalifikacji dydaktycznych nauczycieli są: okresowa ocena nauczycieli, hospitacje zajęć, ocena studentów i współpracujących z Jednostką interesariuszy zewnętrznych (szczególnie w zakresie przygotowania do praktyk studenckich i samodzielnego prowadzenia zajęć).

W Jednostce przeprowadza się szkolenia i warsztaty doskonalenia dydaktycznego. W trakcie rozmów z władzami Wydziału wskazano konkretne przykłady ewaluacji obsady zajęć dydaktycznych poprzez ankiety zebrane wśród studentów. Również studenci podczas spotkania z ZO potwierdzili, że ich uwagi znajdują odzwierciedlenie w planowaniu obsady zajęć dydaktycznych na kolejny rok akademicki. Wpływ na obsadę zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym deklarowali również interesariusze zewnętrzni podczas spotkania z ZO. Uczelnia wskazuje, że część zmian w obsadzie minimum kadrowego, jakiego dokonano w bieżącym roku akademickim była wynikiem ewaluacji obsady zajęć dydaktycznych.

Szczegółowa analiza obsady zajęć dydaktycznych nie wykazała nieprawidłowości. Wykłady teoretyczne prowadzą nauczyciele z dorobkiem naukowym zgodnym z realizowanymi treściami oraz prowadzący badania w tym zakresie. Zajęcia ćwiczeniowe i warsztatowe prowadzą osoby posiadające dorobek zawodowy zdobyty poza uczelnią. W poszczególnych modułach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz z praktykami studenckimi obsadzani są nauczyciele posiadający doświadczenie pracy w tego typu placówkach edukacyjnych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych.

4.3

Uczelnia deklaruje, że polityka kadrowa jednostki prowadzona jest według kryteriów projakościowych. Kadrami pozyskuje się według zapotrzebowań dydaktycznych zgłaszanych przez Dziekana Wydziału.

W latach 2013-2014 realizowano projekt *Modelowe Zarządzanie Uczelnią*, którego jednym z założeń było wzmocnienie potencjału kadrowego kierunku *pedagogika*. W ramach projektu dla kadry zorganizowano szereg szkoleń doskonalących.

W uczelni istnieje system stypendialny ułatwiający rozwój kadry i awanse naukowe. Na podstawie *Zarządzenia Rektora nr 21/2012 z dnia 16 lipca 2012 r. w sprawie zasad przyznawania stypendiów naukowych nauczycielom akademickim* stypendia przyznano trzem

samodzielnym pracownikom naukowym oraz jednemu doktorowi. W ramach polityki kadrowej w uczelni istnieje także system nagród Rektora regulowany *Zarządzeniem nr 22/2015 z dnia 23 grudnia 2015 r.* W latach 2015-2017 nagrody I i II stopnia Rektora TWP otrzymali liczni wykładowcy realizujący zajęcia na wizytowanym kierunku.

Poza systemem nagród i stypendiów Uczelnia finansuje doraźne potrzeby badawcze pracowników, w tym badania naukowe, wyjazdy konferencyjne oraz publikacje. Uczelnia posiada swoje wydawnictwo, gdzie publikowane są monografie pracowników. Ze względu na brak uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego Uczelnia finansuje przewody naukowe pracowników w innych Jednostkach. Ocena jakości kadry realizującej zajęcia na wizytowanym kierunku odbywa się zgodnie ze standardami akademickimi. Jest ona kompleksowa i wieloaspektowa, obejmuje między innymi regularne hospitację zajęć, ocenę osiągnięć naukowych, ocenę pogłębiania doświadczenia zawodowego zdobywanego poza Uczelnią, ocenę jakości zajęć wystawianą przez studentów. Podczas spotkania z Władzami Uczelni wskazano na konkretne przykłady oceny nauczycieli akademickich, z którymi rozwiązano umowę o pracę ze względu na niespełnienie wymogów dydaktycznych i niskie oceny ich zajęć w opiniach studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia spełnia wymogi kadrowe, w tym wymogi minimum kadrowego dla ocenianego kierunku. Kadra prowadząca zajęcia dydaktyczne posiada niezbędne kwalifikacje naukowe i doświadczenie praktyczne niezbędne do realizacji zajęć. Mechanizmy oceny kadrowej oraz oceny zajęć dydaktycznych są typowe dla Uczelni Wyższej i spełniają wymagane standardy akademickie. Kadre pozyskuje się poprzez awanse własne oraz konkursy rozpisane zgodnie z obowiązującym Statutem Uczelni. Nie stwierdzono nieprawidłowości w obsadzie zajęć dydaktycznych.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na podstawie dokumentów przedstawionych przez Uczelnię i informacji uzyskanych przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w czasie wizytacji można stwierdzić, że Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie skutecznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zakres współpracy związany z włączaniem interesariuszy zewnętrznych w opracowanie programu kształcenia oraz jego realizacji, reguluje *Zarządzenie nr2 z dnia 23.03.2015 r. Rektora Wyższej Szkoły Pedagogicznej im.*

Janusza Korczaka w Warszawie. Uczelnia przedstawiła listę kilkudziesięciu instytucji, z którymi współpracuje w zakresie organizacji i prowadzenia praktyk oraz opiniowania programów kształcenia. W ogromnej większości współpraca ma sformalizowany charakter za pomocą umów dwustronnych. Zapisy w umowach zakładają współpracę m.in. przy opracowywaniu przez Uczelnię programów kształcenia, realizacji studiów podyplomowych, kursów, szkoleń i praktyk studenckich.

Bardzo ważną rolę we współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym odgrywa Rada Pracodawców. Zgodnie z założeniami i przedstawioną dokumentacją Rada jest ciałem doradczym spotykającym się cyklicznie raz w roku i w jej pracach poza przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych bierze udział m.in. Dziekan Wydziału, co wskazuje, iż władze Uczelni traktują prace tego gremium z należytą uwagą. Z protokołów prac przedstawionych przez Uczelnię wynika, że Rada Pracodawców omawiała kwestie potrzeb i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego wobec absolwentów Uczelni, analizowała przedstawione programy kształcenia pod względem zgodności efektów kształcenia z wcześniej wskazanymi potrzebami pracodawców. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych podkreślili możliwość korzystania z uczelnianej platformy e-learningowej, a także założenia przez Uczelnię Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Korczakowska Szkoła Marzeń”, w której studenci w ramach warsztatów doskonalą swoje umiejętności pedagogiczne w warunkach zbliżonych do wykonywanych w przyszłym zawodowym środowisku pracy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Współpraca jednostki odpowiedzialnej za oceniany kierunek z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest właściwa i ukierunkowana na instytucje związane z prowadzonym kierunkiem studiów. Przedstawiona dokumentacja wskazuje, że interesariusze zewnętrzni mają wpływ na opracowanie programu kształcenia i jego realizację. Przedstawiciele Rady Pracodawców analizują program kształcenia pod względem zgodności efektów kształcenia z oczekiwaniami pracodawców przyszłych absolwentów Uczelni. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych biorą czynny udział w procesie dydaktycznym, mają też udział w kształtowaniu oferty programowej i życiu uczelni. Niemniej jednak liczba uczestników spotkań Rady Pracodawców nie odzwierciedla większości instytucji współpracujących z Uczelnią. Protokoły z posiedzeń Rady wskazują, iż większość przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego nie bierze udziału w jej posiedzeniach.

Dobre praktyki

Utworzenie przez Uczelnię Niepublicznej Szkoły Podstawowej „Korczakowska Szkoła Marzeń”, umożliwiającej studentom realizację praktyk oraz odbywania zajęć w warunkach zbliżonych do wykonywanych w przyszłym zawodowym środowisku pracy.

Zalecenia

Należy zwiększyć częstotliwość spotkań Rady Pracodawców i włączyć w jej pracę większą liczbę instytucji.

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu ksztalcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spelnienia kryterium 6

Uczelnia realizuje oferty ksztalcenia w jzykach obcych dla studentów przebywajacych w ramach programu Erasmus +. W latach 2014-2017 Uczelnie odwiedziło kilkudziesięciu studentów między innymi z Hiszpanii, Turcji i Chorwacji. Dla studentów polskich realizowany jest lektorat jzyka angielskiego zgodnie z programem studiów. Zajęcia w jzykach obcych prowadzą także nauczyciele akademiccy wizytujący Jednostkę w ramach programu Erasmus +. W latach 2014-2017 takie zajęcia prowadziło dziesięciu nauczycieli. W ramach procesu umiejdzynarodowienia Jednostka aktywnie uczestniczy w programie Erasmus+. W latach 2014-2017 z programu skorzystało łącznie 28 nauczycieli akademicznych oraz 24 pracowników administracji. Z programu niestety jedynie sporadycznie korzystają studenci ocenianego kierunku (2-3 wyjazdy w roku). Uczelnia tłumaczy taką sytuację specyfiką studiów niestacjonarnych i niskim zainteresowaniem studentów wyjazdami zagranicznymi.

Uczelnia w latach 2014-2017 rozbudowała znacznie sieć współpracy międzynarodowej, w tym realizowała projekty z partnerami zagranicznymi. Uczelnia w ramach ocenianego kierunku zrealizowała przykładowo projekt pt. *Therapy dog training - European Standards*. Projekt doskonalący dogoterapię został przeprowadzony wspólnie ze specjalistami z Austrii, Niemiec i Norwegii. Inny projekt był realizowany w ramach Programu Lifelong Learning Programme of European Union. Miał on na celu definiowanie europejskiego obszaru wiedzy i umiejętności wymaganych od osób oceniających proces ksztalcenia osób dorosłych. Projekt był realizowany z partnerami z Grecji, Hiszpanii, Litwy oraz Włoch. W ramach projektów międzynarodowych Uczelnia pozyskała kilkadziesiąt milionów złotych. W trakcie spotkania z władzami Uczelni wskazano obszary ksztalcenia, które dzięki tym środkom doskonalono i unowocześniano. Przykładem tych działań doskonalących jest uczelniana sieć komputerowa i interaktywna platforma prowadzenia zajęć na odległość.

W dokumentacji Jednostki znalazły się też liczne potwierdzenia udziału pracowników kierunku w sympozjach zagranicznych i konferencjach naukowych. Uczelnia deklaruje, że średnio w roku finansuje kilkanaście zagranicznych wyjazdów konferencyjnych. Potwierdzili to także nauczyciele akademiccy podczas spotkania z ZO.

Uczelnia deklaruje dwojakiego rodzaju wpływ współpracy międzynarodowej na proces ksztalcenia, w tym na jakość zajęć dydaktycznych. Pierwszy ma charakter indywidualnego wkładu nauczycieli w doskonalenie efektów ksztalcenia i treści zajęć dydaktycznych. Pracownicy poprzez udział w konferencjach zagranicznych, stażach oraz projektach naukowych mają możliwość doskonalenia swojego warsztatu dydaktycznego oraz aktualizacji programu swoich zajęć. Drugi element wpływu współpracy międzynarodowej jest związany z kompleksową aktualizacją oferty ksztalcenia. Pod wpływem międzynarodowego projektu zaoferowano studentom ocenianego kierunku szkolenia w zakresie dogoterapii. W planach jest utworzenie specjalności na kierunku pedagogika, związanej z opieką nad ludźmi starszymi.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia na wizytowanym kierunku realizuje w dostatecznym stopniu proces umiejdzynarodowienia. Zwraca uwagę duża mobilność pracowników, w tym udział

w zagranicznych projektach naukowych, konferencjach i wyjazdach studyjnych. W ramach projektów międzynarodowych Uczelnia pozyskała środki finansowe służące do doskonalenia procesu kształcenia. Słabszą stroną współpracy międzynarodowej jest niskie zainteresowanie studentów wyjazdami zagranicznymi. Jako pozytywny efekt współpracy międzynarodowej należy uznać plany rozwoju kierunku w zakresie opieki nad osobą starszą.

Dobre praktyki

Nie stwierdzono.

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1

Wydział Nauk Społecznych, który prowadzi oceniany kierunek, od 1993 roku wynajmuje budynki od Zespołu Szkół nr 26 w Warszawie, które przeznacza na cele dydaktyczne (warunki wynajmu określa zawarta ze Szkołą umowa). Są to sale o łącznej powierzchni 2178,5 m², mieszczące się w budynkach przy ul. Urbanistów, wśród których są: 2 sale wykładowe o powierzchni 120 m², 3 sale wykładowe o powierzchni 66, 84,5 i 93,5 m², 5 sal wykładowych o powierzchni 50-55 m², 8 sal ćwiczeniowych o powierzchni 22-22 m², 6 sal seminaryjnych o powierzchni 17 m². Studenci mają możliwość skorzystania z 3 w pełni wyposażonych sal komputerowych ze stałym dostępem do Internetu, międzywydziałowej sali komputerowej i sali lingwistycznej. Baza lokalowa wykorzystywana jest nie tylko do celów dydaktycznych, bowiem Wydział zapewnia pomieszczenia także Samorządowi Studenckiemu.

Należy jednak zauważyć, że w całym budynku studenci mają dostęp do bezpłatnej sieci internetowej wi-fi. Jest to związane także z dualnością kształcenia (połączenie studiów tradycyjnych ze studiowaniem na odległość), co należy ocenić zdecydowanie pozytywnie. Dla realizacji tego celu, Uczelnia w 2014 roku wprowadziła specjalistyczny system zarządzania Uczelnią klasy ERP, oparty na oprogramowaniu systemowym firmy SIMPLE. Baza danych tego systemu umożliwia wszelkie działania z zakresu zarządzania procesem kształcenia i studiowania. Te zaawansowane rozwiązania technologiczne pozwalają realizować zadania Wirtualnego Dziekanatu, przez co studenci mogą deklarować i kontrolować płatności, komunikować się z dziekanatem, wykładowcami, innymi studentami, pozyskiwać wiedzę o ocenach, stypendiach, oceniać poprzez ankiety ewaluacyjne jakość kształcenia na Uczelni. Ponadto od kilku lat prowadzony jest system indeks elektroniczny, który także zarządza legitymacjami.

System Obsługi Studiów umożliwia planowanie zajęć, obsługę sesji, pomoc socjalną, ankietowanie, proces dyplomowania, rozliczenie pensum. Wszystkie wymienione zadania wspiera system informatyczny Bazus, zintegrowany z systemem POLON.

W związku z wprowadzonymi rozwiązaniami technologicznymi, jak i prowadzonymi na kierunku studiami na odległość, Uczelnia zapewnia niezbędny sprzęt, tj. rzutniki multimedialne, laptopy, ale też uruchomiła wielopunktowy system wideokonferencji.

Budynki Uczelni dostosowane są do studiowania osób niepełnosprawnych (z niepełnosprawnością zarówno ruchową, jak i słuchową), bowiem zajęcia odbywają się tylko na parterze. Dzięki realizacji projektów finansowanych z Unii Europejskiej, Uczelnia mogła dokonać zakupu sprzętu, wspierającego osoby niepełnosprawne w procesie studiowania, m.in. specjalistyczne programy komputerowe, tj. Program Lunar – program powiększający obraz na ekranie komputera, odpowiednie myszki czy klawiatury a także pętle indukcyjne. Ponadto, działania w kierunku usprawnienia studiowania przez osoby niepełnosprawne (ale i starsze, bowiem w Uczelni prowadzone są kursy Uniwersytetu Trzeciego Wieku) prowadzone są stale i sukcesywnie.

Na terenie budynku Uczelni są udostępnione dwie toalety dla osób niepełnosprawnych, w 2017 roku zaś zbudowano podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Realizacja potrzeb osób niepełnosprawnych gwarantowana jest zapisem w Regulaminie Studiów, natomiast dodatkowo to zadanie wspiera, powołany w 2016 roku, Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych.

Uczelnia na bieżąco, corocznie, monitoruje poziom satysfakcji studentów z utrzymywanej infrastruktury dydaktycznej i warunków lokalowych. Monitoring opiera się na badaniach ankietowych.

Najmocniejszą stroną posiadanej infrastruktury dydaktycznej jest założona przez Uczelnię w 2016 roku Niepubliczna Szkoła Podstawowa – „Korczakowska Szkoła Marzeń”, która nie tylko umożliwia odbywanie praktyk zawodowych studentom, ale wdraża w życie idee Korczaka, włączone w koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku. Kadra Szkoły uczestniczy w ewaluacji programów kształcenia, a dyrektor szkoły jest członkiem Rady Pracodawców Uczelni. Szkoła umożliwia realizację zajęć w warunkach zbliżonych do wykonywania zawodu pedagoga i nauczyciela. Na Wydziale, poza „Korczakowską Szkołą Marzeń”, funkcjonują pracownie: Pracownia Nowoczesnych Technologii, Pracownia Wczesnej Edukacji Dziecka, Pracownia Gier i Zabaw dla Dzieci, Pracownia Rozwoju Motoryki. Wyposażone są one w dostosowane do wieku dziecka ławki, krzesła, tablice tematyczne oraz w pomoce dydaktyczne, odpowiednie do kształtowania i rozwijania różnych kompetencji potrzebnych w zawodzie nauczyciela, wychowawcy, pedagoga.

7.2

W Uczelni funkcjonuje także powstała w 1995 roku Biblioteka, która czynna jest dla studentów w godzinach od 8.00 do 16.00 w dniach zjazdów, oraz we wtorek (do 12.00), środę i czwartek. Biblioteka do 2014 roku tworzyła wraz z bibliotekami wydziałowymi filii WSP Bibliotekę Główną, ale obecnie jest to jednostka samodzielna, zatrudniająca dwoje bibliotekarzy.

Księgozbiór biblioteki liczy obecnie około 41 250 woluminów wydawnictw zwartych oraz 25 tytułów czasopism prenumerowanych, w tym także tych sprofilowanych dla kształcenia

nauczycieli edukacji przedszkolnej, wczesnoszkolnej czy pedagogów (np. *Wychowanie w Przedszkolu, Bliżej Przedszkola, Wychowanie na co Dzień, Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze, Praca Socjalna, Polityka Społeczna*). Zarówno pozycje zwarte, jak i branżowe czasopisma, dostępne w bibliotece uczelni, tworzą księgozbiór obligatoryjny dla kształcenia pedagogów i nauczycieli, co należy ocenić zdecydowanie pozytywnie. Korzystają z niego także nauczyciele akademicki, którzy wybrane pozycje wskazują jako literaturę obowiązkową bądź dodatkową, konieczną do osiągnięcia zaplanowanych efektów kształcenia.

Księgozbiór tworzą pozycje uzyskane drogą kupna, ale też są darami od autorów czy wydawnictw. Jest on aktualizowany i uzupełniany na wniosek pracowników Uczelni.

W bibliotece utworzono także księgozbiór podręczny, który liczy około 800 pozycji oraz cztery stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu i katalogu on-line. W bibliotece zainstalowano automatyczny system zarządzania PROLIB, umożliwiający korzystanie z bazy katalogowej OPAC. Biblioteka posiada także dostęp do baz Wirtualnej Biblioteki Nauki, a także z baz wydawców Elsevier, Springer czy Web of Knowledge. Sposób dostosowania zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych służących realizacji procesu kształcenia

do potrzeb osób niepełnosprawnych należy ocenić pozytywnie.

7.3

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa umożliwia prawidłową realizację procesu kształcenia na kierunku *pedagogika*. Uczelnia deklaruje, że na bieżąco monitoruje stan bazy lokalowej i wyposażenia zaplecza dydaktycznego. Obecnie można wskazać na odnowiony w bieżącym roku korytarz, wymienione sprzęty komputerowe, modernizację i stały rozwój „Korczakowskiej Szkoły Marzeń” – czyli prowadzonej przez Uczelnię Niepublicznej Szkoły Podstawowej.

Uczelnia deklaruje także ankietowanie studentów w zakresie oceny infrastruktury, przeprowadzane w sposób regularny, zwykle z wynikiem pozytywnym. Opinia ta ma charakter kompleksowy i wieloaspektowy, na co wskazują studenci, odnosząc ocenę infrastruktury dydaktycznej i wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym oraz systemu biblioteczno-informacyjnego i zasobów edukacyjnych do uwarunkowań rynku pracy. Mogą bowiem korzystać z sal seminaryjnych, wykładowych, ćwiczeniowych, punktu kserokopii itd.

Obecnie Uczelnia skupia się na utrzymaniu w obecnym kształcie i formie posiadanej infrastruktury oraz na rozwoju „Korczakowskiej Szkoły Marzeń”. W jej projekcie przewidziane są bowiem kolejne sale dydaktyczne, nowoczesne gabinety, przestrzeń wspólna.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura Uczelni, szczególnie Wydziału Nauk Społecznych, prowadzącego oceniany kierunek, we wzorcowy, wyróżniający się sposób zapewnienia realizację efektów kształcenia typowych dla kierunku *pedagogika*. Studenci mają możliwość studiowania w warunkach odpowiadającym ich potrzebom, co potwierdzają w ankietach ewaluacyjnych. Zdecydowanie mocną stroną jest prowadzenie przez Uczelnię „szkoły ćwiczeń”, tj. własnej Niepublicznej Szkoły Podstawowej – „Korczakowskiej Szkoły Marzeń”, posiadającej kilka wyspecjalizowanych pracowni ćwiczących odpowiednie kompetencje pedagogiczne. Inną

mocną stroną jest przygotowanie procesu kształcenia w taki sposób, by mogły z niego najlepiej korzystać osoby niepełnosprawne. Ponadto, warto wskazać na innowacyjność procesu kształcenia – wprowadzenia dualnego modelu studiów wraz przygotowaniem infrastruktury techniczno-technologicznej. Mocną stroną uczelni jest także bogato wyposażona biblioteka, która dysponuje publikacjami umożliwiającymi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wskazane w sylabusach pozycje książkowe, jak i czasopisma naukowe, są dostępne w uczelnianej bibliotece.

Dobre praktyki

1. Infrastruktura Uczelni stanowi modelowy przykład szkoły, funkcjonującej w konkretnym otoczeniu społecznym, mającą wyznaczone cele edukacyjne, a także plany związane z rozwojem Uczelni i kierunku. Przykładem takiego kompleksowego infrastrukturalnego myślenia, a zarazem dobrą praktyką, jest powołana do życia w 2016 roku „Korczakowska Szkoła Marzeń”, która nawiązuje zarówno do idei i dorobku swojego patrona, jak i do tradycji „szkół ćwiczeń”, prowadzonych w szkołach odpowiedzialnych za kształcenie nauczycieli. W „Korczakowskiej Szkole Marzeń” studenci mają możliwość odbywania praktyk zawodowych i ćwiczenia poszczególnych kompetencji nauczycielskich. Należy dodać, że szkoła jest bogato wyposażona we właściwe materiały dydaktyczne, jak i nowoczesne sprzęty elektroniczne i informatyczne.
2. Dobrą praktyką są także wzorowe zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Funkcjonujący w ocenianej jednostce system wsparcia i opieki nad studentami ma niewielkie powiązanie z wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia. Tylko niektóre wytyczne i narzędzia systemu odnoszą się do form i mechanizmów wsparcia studentów. System wsparcia i opieki charakteryzuje się rozdrobnieniem i doraźnością działań oraz niewielkim poziomem skoordynowania, jak również korelacji zachodzących pomiędzy poszczególnymi jego formami czy mechanizmami. W ocenianej jednostce nie identyfikuje się wskazanego systemu jako odrębnej całości. Świadomość jednolitości i konieczność

systemowego podejścia do form wsparcia studentów w ocenianej jednostce dopiero się rozpoczyna, co związane jest ze zwiększaniem się świadomości dotyczącej wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i własnej oceny krytycznej. Brakuje na Wydziale przede wszystkim działań zmierzających do badania potrzeb jeszcze nie zidentyfikowanych czy kompleksowego doskonalenia przyjętych mechanizmów.

Poszczególne przejawy wsparcia i opieki funkcjonujące w opisanym systemie odpowiadają na podstawowe potrzeby studentów identyfikowane powszechnie w sektorze szkolnictwa wyższego w Polsce, np. działająca w Uczelni „Korczakowska Szkoła Marzeń”.

W ramach potrzeb związanych z osiągnięciem efektów kształcenia i opieki dydaktycznej jednostka gwarantuje studentom możliwość korzystania z osobistych konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi. Dyżury odbywają się zgodnie z planem, a ich miejsca i czas są dostosowane do potrzeb wskazanych studentów. Nauczyciele dostępni są również dla studentów poza godzinami pracy za pośrednictwem komunikacji mailowej. Studenci chętnie korzystają z możliwości udziału w konsultacjach, które często motywują ich do dodatkowej pracy i zdobywania lepszych ocen. Władze Wydziału w szczególności osoby odpowiedzialne za sprawy studenckie umożliwiają studentom kontakt ze sobą poprzez odbywanie dyżurów dostosowanych do planów i potrzeb studentów. Studenci uzyskują na takich dyżurach wsparcie w zakresie realizacji przepisów regulaminu studiów związanych z tokiem kształcenia oraz mają możliwość zgłoszenia próśb i wniosków dotyczących wielu aspektów związanych z funkcjonowaniem Wydziału.

Studenci mają dostęp do przedmiotowych efektów kształcenia, z którymi zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Wówczas informowani są ponadto o zasadach ich zaliczania i związanych z tym warunkami. Studenci mają wcześniejszy dostęp do informacji o harmonogramie zajęć na dany semestr oraz do swoich planów zajęć, które co do zasady zapewniają warunki do efektywnego kształcenia i nauki. Studenci otrzymują wsparcie dydaktyczne od swoich nauczycieli również poprzez przygotowywane dla nich dodatkowe materiały dydaktyczne, takie jak skrypty, zadania, prezentacje, testy etc. również w bogatym w treści systemie e-learningowym Uczelni.

Studenci w ramach pogłębiania swojej wiedzy mają możliwość korzystania z bazy dydaktycznej ocenianej jednostki poza godzinami zajęć lub wykorzystywać wolne sale na doraźne spotkania np. związane ze wspólnym przygotowywaniem się do zajęć.

Oceniana jednostka wspiera specyficzne potrzeby studentów, poprzez stosowanie różnych form indywidualizacji procesu kształcenia, które dopuszcza regulamin studiów. Studenci informowani są o możliwości studiowania na indywidualnych zasadach. Zasady indywidualizacji dostosowane są do potrzeb różnych osób tj. osiągających ponadprzeciętne wyniki w nauce, mających problemy zdrowotne, doświadczonych przez losowe sytuacje życiowe, zaangażowanych społecznie itd.

W ramach ewaluacji własnej pracy i osiągniętych efektów kształcenia studenci mają prawo wglądu do prac egzaminacyjnych i dyskusji o popełnionych przez siebie błędach z prowadzącymi. Studenci mają pełen wgląd również do swoich prac etapowych. W ramach oceniania osiągnięć studentów przyjęte na Wydziale zasady charakteryzują się obiektywnością

i sprawiedliwością ocen, studenci czują się doinformowani i oceniają te zasady pozytywnie nie zgłaszając uwag.

Do wszystkich studentów skierowane jest wsparcie i opieka ze strony opiekunów lat studiów, wyznaczanych przez władze jednostki spośród nauczycieli akademickich. Opiekunowie udzielają wsparcia studentom na co dzień, pomagają im w załatwianiu sytuacji problemowych oraz stanowią pierwszą linię kontaktu dla studenta. W załatwianiu spraw organizacyjnych pośredniczy również samorząd studencki działający w jednostce, który jest w tym aspekcie bardzo aktywny.

Na wsparcie mogą liczyć studenci kierowani na praktyki zawodowe. Formy wsparcia takich osób regulują odpowiednie wewnętrzne akty prawne, w tym regulamin praktyk zawodowych. Najważniejszym elementem wsparcia jest indywidualna opieka nad przebiegiem praktyk zarówno na etapie ich planowania, wykonywania, jak i rozliczania. Na ocenianym kierunku pracują opiekunowie praktyk. Studenci bardzo pozytywnie oceniają ich prace. Opiekunowie są do dyspozycji studentów nie tylko podczas zajęć, ale również poza godzinami swojej pracy. Wydział prowadzi specjalny przedmiot/spotkania dotyczące przygotowania do odbycia praktyki i co najważniejsze – zbiera opinie studentów na temat ich realizacji nieformalnie, jak i z wykorzystaniem narzędzia systemowego jakim są ankiety.

Na ocenianym kierunku studiuje osoby z niepełnosprawnościami. Oceniany kierunek studiów objęty jest formami wsparcia takich osób stworzonymi na poziomie Uczelni. Zanotowane na miejscu rozwiązania odpowiadają minimalnym akceptowalnym standardom dostosowania oferty Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Biorąc pod uwagę liczbę osób z niepełnosprawnościami studiującymi na kierunku i Uczelni, konieczne jest odejście

od doraźnego i nieugruntowanego systemu wspierania takich osób na rzecz podejścia planowanego, systemowego i podlegającemu doskonaleniu. W Uczelni działa Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych – zespół oceniający zapoznał się ze sprawozdaniami z działań osób pełniących tę funkcję. Zanotowano jednocześnie częste zmiany osobowe na tym stanowisku, co nie wpływa pozytywnie na kreowanie konsekwentnej, kompleksowej i przemyślanej polityki, opartej na spójnej strategii wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Mimo to Pełnomocnik służy swoim wsparciem studentom podczas konsultacji oraz poza nimi. Uczelnia dokonuje zdecydowanej podstawowej analizy bazy dydaktycznej pod kątem jej dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i w ostatnich latach dokonała kilku korekt infrastruktury np. wybudowanie stosownego podjazdu do budynku Wydziału. Zdaniem studentów budynek, w którym odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku, jest w podstawowym stopniu dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności z dysfunkcjami narządu ruchu. Nie jest zaś dostosowany do innych powszechnych dysfunkcji w tym wzroku i słuchu. Uczelnia przedstawiła niewielką listę sprzętu zakupionego w ostatnich latach z myślą o wspieraniu osób niepełnosprawnych - brak deklaracji i danych co do kolejnych planów w tym zakresie. Prócz wysiłków infrastrukturalnych uczelnia organizowała pomoc tłumacza języka migowego online dla studentów i kandydatów na studia oraz kursy tegoż języka dla chętnych członków społeczności Wydziału. Pełnomocnicy organizowali projekty dla osób niepełnosprawnych w tym spotkania integracyjne, wigilijne, czy konferencje naukowe poświęcone ich problemom.

Zespół Oceniający zanotował brak szczegółowej polityki informacyjnej na ogólnodostępnych kanałach informacyjnych Uczelni na temat mechanizmów i form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Mimo ocenianych negatywnie braków w Uczelni przewidziano stworzenie regulacji umożliwiających dostosowanie trybu nauki i zaliczania egzaminów do niepełnosprawności studentów poprzez wprowadzenie instytucji indywidualnego toku studiów. W Uczelni osoby z niepełnosprawnościami na swój wniosek mogą otrzymać wsparcie w postaci stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Za niewystarczające należy uznać wsparcie i politykę promocyjno-informacyjną skierowaną do osób potencjalnie mogących być zainteresowanymi udziałem w wymianach międzynarodowych. Zaznaczyć należy, że zainteresowanie po stronie studentów tego typu aktywnością jest bardzo małe, co nie oznacza, że nie istnieje lub jest niemożliwe w przyszłości.

W ramach odpowiadania na potrzeby związane z aktywnością naukową studentów, które mimo profilu praktycznego kształcenia są obecne, jednostka gwarantuje wsparcie w szczególności w procesie dyplomowania. Proces ten regulują szczegółowe, jasne i znane studentom zasady ujęte na stronach internetowych Wydziału oraz pomocne dla studentów wzory dokumentów. Studenci wybierają tematy prac dyplomowych z dostępnych zaproponowanych przez promotora list albo proponują swoje autorskie projekty w porozumieniu z promotorami, których wybierają ze względu na swoje zainteresowania. Co prawda, zapisy na seminaria są odgórne, jednak studenci mogą migrować pomiędzy grupami. Studenci uważają system zapisów na seminaria dyplomowe za efektywny. Studenci uzyskują odpowiednie wsparcie kierujących pracami dyplomowymi nauczycieli akademickich i nie zgłaszają w tym zakresie zastrzeżeń. Studenci ocenianego kierunku otrzymują podstawowe wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia badań, w szczególności poprzez realizowanie prac okresowych zawierających elementy pracy badawczej, podczas realizacji których liczyć mogą na wskazówki prowadzących przedmioty oraz seminaria dyplomowe. Co więcej, na ocenianym kierunku prowadzone są zajęcia przygotowujące do pisania pracy dyplomowej, co studenci oceniają pozytywnie.

Na ocenianym kierunku nie funkcjonują żadne koła naukowe – brak danych na temat proponowanych form wsparcia dla osób, które byłyby chętne do rozpoczęcia takiej aktywności. Brak również informacji na ten temat na kanałach informacyjnych Wydziału oraz widocznej polityki wspierającej takie aktywności studentów. Jak pokazują liczne przykłady w sektorze szkolnictwa wyższego w Polsce, niestacjonarna forma studiów nie ogranicza aktywności naukowej studentów, czy ich chęci pogłębiania wiedzy w taki sposób.

Na ocenianym kierunku nie wspiera się w dostatecznym oczekiwanym zakresie potrzeb studentów dających im możliwość wszechstronnego rozwoju w tym społecznego i zawodowego. Brak na ocenianym kierunku inicjatyw/działalności społecznej studentów, zaangażowania

w sprawy Wydziału i współzarządzania nim. W ostatnim czasie sytuacja, zdaniem władz Wydziału, ulega poprawie, niemniej studenci co do zasady nie są chętni do angażowania się w dodatkową działalność (bardzo często ze względu na pracę zawodową, co jest główną przyczyną wskazanego stanu rzeczy). Jednocześnie Wydział nie wskazał systemowych działań, które podejmowałby, aby tę sytuację zmienić. Wydział nie daje studentom ocenianego kierunku szans na kontakt z przedstawicielami rynku pracy, nie organizuje w tym zakresie

wielu inicjatyw, co jednak rekompensowane jest przez pracę większości studentów w tym w zawodzie oraz kontakt z prowadzącymi zajęcia, którzy również praktykują w zawodzie. Wydział w niewielkim stopniu wspiera studentów chcących powiększać swoje kompetencje zawodowe. Brakuje również danych na temat oferowanych studentom kierunku dodatkowych kursów czy szkoleń z przydatnych dla nich umiejętności, które uzupełniłyby program kształcenia. Jak wspomniano, Uczelnia nie posiada w ramach systemu opieki i wsparcia narzędzi systemowych i organizacyjnych motywujących studentów do aktywności, rozwoju. Brakuje działań i rozwiązań, które badałyby potrzeby studentów przed ich ujawnieniem się, czy wspomagających oddolne inicjatywy studentów w sposób instytucjonalny, skoordynowany, ułatwiający ich realizację.

Uczelnia, jak i oceniana jednostka, zapewniają podstawowe wsparcie potrzeb ekonomicznych studentów, w szczególności tych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej lub przeżywających przejściowe problemy, czy z niepełnosprawnościami. W ramach tego wsparcia funkcjonuje system pomocy materialnej wspomagający studentów stypendiami socjalnymi dla osób niepełnosprawnych i świadczeniami jednorazowymi (zapomogi). Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami *Ustawy prawo o szkolnictwie wyższym*. System pomocy materialnej oferowany studentom działa bez większych zastrzeżeń, jest racjonalny i przejrzysty. Świadczenia pomocy materialnej wypłacane są bez opóźnień. Akty prawne i dokumenty regulujące funkcjonowanie systemu pomocy materialnej są przejrzyste oraz znane studentom. Nie notuje się negatywnych uwag w tym zakresie. Organy przyznające pomoc materialną funkcjonują na stopniu Uczelni i Wydziału. Zauważa się natomiast bardzo prawidłowy udział przedstawicieli studentów w sprawach socjalnych studentów i w działaniach związanych z przyznawaniem pomocy materialnej. Przedstawiciele studentów mają wiedzę na temat swoich ustawowych uprawnień i obowiązków związanych z przyznawaniem pomocy materialnej. Organy zajmujące się przyznawaniem pomocy materialnej działają na podstawie czytelnych i powszechnie znanych procedur ogłaszanych na stronach internetowych Wydziału i obwieszczeniach w gablotach. Studenci wyrażają zadowolenie i poparcie dla formy i procedur działania systemu przyznawania pomocy materialnej i uważają ten system za wydajny, skuteczny i sprawiedliwy.

Na ocenianym kierunku obowiązują podstawowe, powszechne w sektorze szkolnictwa wyższego w Polsce, narzędzia i formy motywowania studentów do osiągania założonych efektów kształcenia, w tym osiągania ich na coraz wyższym poziomie. Są nimi m. in. przyznawane i wypłacane stypendia – Rektora dla najlepszych studentów i Ministra za wybitne osiągnięcia. Ważną formą motywacyjną jest możliwość uzyskania dyplomu z wyróżnieniem. Brakuje natomiast danych na temat innych form motywowania studentów. Studenci pozytywnie oceniają narzędzia motywacyjne w szczególności zasady przyznawania stypendiów motywacyjnych oraz uważają je za skuteczne.

W ocenianej jednostce nie przyjęto systemowych rozwiązań związanych z rozpatrywaniem skarg studentów oraz rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych. W tym celu nie wdrożono na Wydziale żadnych wytycznych czy procedur, które byłyby częścią wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia i odpowiednio zabezpieczałyby strony takich postępowań. Sposób załatwiania tego typu spraw na Wydziale jest identyczny

rozpatrywaniu indywidualnych spraw studentów, o których mowa w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym tj. skargi i wnioski rozpatruje co do zasady Dziekan oraz władze Uczelni. Mimo to studenci mogą alternatywnie skorzystać również z możliwości zgłoszenia sprawy swoim przedstawicielom. Wskazane rozwiązania i tryby postępowań uznaje się za wystarczające biorąc pod uwagę specyfikę kierunku.

Oceniana jednostka wspiera działalność samorządu studenckiego w jego zadaniach ustawowych i regulaminowych, w tym zmierzających do pogłębiania kontaktów ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym oraz kulturalnym. Aktywność przedstawicieli studentów jest na zadowalającym poziomie i charakteryzuje się reagowaniem na pojawiające się sprawy studenckie oraz udziałem w najważniejszych sprawach Wydziału. Samorząd boryka się z problemem zachęcenia studentów do większej aktywności, przez co był w ostatnim czasie osłabiony osobowo. Zdaniem członków samorządu tendencja ta jednak wydaje się odwracać. Wydział zapewnia na potrzeby działalności samorządu studenckiego działającą niezbędną bazę lokalową. Uczelnia wspiera środkami finansowymi działalność samorządu. Współpraca pomiędzy władzami Wydziału, a organami samorządu studenckiego jest na bardzo dobrym poziomie. Kontakty charakteryzują się wzajemną życzliwością i konstruktywnym dialogiem. Postulaty samorządu studenckiego szczególnie dotyczące spraw studenckich są wysłuchiwane i zazwyczaj uwzględniane, a problemy dotyczące toku studiów rozwiązywane sprawnie i pozytywnie. Przedstawiciele studentów mają bezpośredni dostęp do osób decyzyjnych na Wydziale, w szczególności Dziekana. Udział przedstawicieli studentów we współzarządzaniu Wydziałem ogranicza się do najważniejszych kwestii, a ich włączenie w prace codzienne w dużej mierze zależy od zainteresowania poszczególnymi sprawami przedstawicieli studentów i ich wiedzy. Członkowie Samorządu posiadają dostateczną wiedzę w zakresie swoich uprawnień i obowiązków. Zbyt mała jest wiedza przedstawicieli studentów na temat procesów związanych z poprawą jakości kształcenia i efektami kształcenia. Zwiększenia wymaga aktywność samorządu studenckiego w zakresie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Pracę w zakresie włączenia członków samorządu w procesy z tym związane, mają również do wykonania Władze Wydziału, które powinny aktywniej zabiegać o udział samorządu w zarządzaniu jakością oraz wspierać inicjatywy pogłębiające ich wiedzę na temat efektów kształcenia, ram kwalifikacji itd.

Ze względu na tryb studiów i małą liczbę chętnych do działania studentów ograniczona jest również aktywność projektowa samorządu. Mimo wskazanych mankamentów samorząd bierze aktywny udział w posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału oraz ma zamiar pogłębiać swoją wiedzę i co za tym idzie – aktywność w nadchodzących miesiącach.

Na ocenianym kierunku studenci mają zagwarantowaną pomoc w załatwianiu swoich spraw ze strony profesjonalnej kadry administracyjnej. Studenci pozytywnie oceniają pracę jednostek administracji obsługujących tok studiów i innych mających styczność ze studentami. Godziny pracy jednostek administracyjnych oraz zasady ich funkcjonowania są w opinii studentów dostosowane do ich potrzeb. Studenci wysoko oceniają kompetencje pracowników, rzetelności i prostudencki charakter ich pracy. Studenci mają możliwość oceny pracy administracji, w szczególności dziekanatu i jakości jego pracy za pośrednictwem specjalnej ankiety. Wyniki ankiet są przedmiotem dyskusji ciał zajmujących się poprawą jakości

kształcenia oraz sporządzane są z nich raporty, z którymi zapoznał się zespół oceniający. Brakuje publikowania podsumowań ankiety do wiadomości wypełniających ją studentów.

8.2

Jednostka informuje w sposób prawidłowy studentów o dostępnych formach i mechanizmach wsparcia. Większość form wsparcia gwarantowanych studentom jest intuicyjna, związana ze zwyczajami panującymi w obszarze szkolnictwa wyższego w Polsce i tak też traktowane są one przez studentów. Studenci identyfikują wiele instytucji wsparcia poprzez sam proces poznawania Uczelni, panujących w niej zasad, niektóre jednak wymagają żmudnego pozyskiwania o nich informacji. Jednostka nie włożyła odpowiedniego trudu w ich zbiorcze opisanie i właściwe powiązanie z wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia.

System form i mechanizmów wsparcia i motywacji w Uczelni, w której prowadzony jest oceniany kierunek studiów, charakteryzuje się dużym stopniem rozproszenia, a obowiązek ich zapewniania rozkłada się na wiele jednostek i osób niekoniecznie ze sobą powiązanych. Brakuje w ocenianej Uczelni i jednostce potraktowania ich jako większego, odrębnego od pozostałych systemu wytycznych i narzędzi, które podlegałyby monitorowaniu, koordynowaniu oraz doskonaleniu i ujednolicaniu w całej uczelni. Wskazane rozproszenie i brak identyfikowania poszczególnych narzędzi jako części większej całości powoduje m.in. brak zebrania informacji o zapewnianych przez jednostkę formach wsparcia w jednym miejscu, jak również brak przystępnej formy ich prezentacji dla studentów. Implikuje to również wybiórczą ocenę tylko niektórych mechanizmów wsparcia bez refleksji co do całości – ocenie podlegają np. niektóre metody wsparcia zapewniane przez nauczycieli, co ma miejsce w ankiecie oceny zajęć. Wspomniana ocena, mimo że dotyczy wielu aspektów, nie jest kompleksowa. Z braku wspomnianej całościowej refleksji i analizy w stosunku do wszystkich form w systemie wynikać może stagnacja form wsparcia i ograniczenie się jedynie do powszechnie znanych i intuicyjnych potrzeb studentów. Brak wyciągania globalnych wniosków na temat systemu uniemożliwia jego skuteczne doskonalenie oraz udzielenie odpowiedzi na pytanie co do jednolitej realizacji mechanizmów i zapewnienia równej ich skuteczności w całej Uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na ocenianym kierunku zapewnia się studentom system opieki, wsparcia i motywowania uwzględniający podstawowe i znane powszechnie w systemie szkolnictwa formy, mechanizmy i narzędzia odpowiadania na potrzeby studentów. System w niewielkim stopniu powiązany jest z wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia. Formy, mechanizmy i narzędzia wsparcia, opieki i motywowania działają prawidłowo i implikują co do zasady pozytywną ocenę studentów, mimo to istnieją potrzeby podstawowe, na które Uczelnia nie odpowiada prawidłowo np. niektóre potrzeby osób z niepełnosprawnościami, potrzeby dotyczące odpowiednio umiędzynarodowionego procesu kształcenia oraz potrzeby studentów dotyczące ich wszechstronnego rozwoju w tym społecznego i zawodowego. System nie jest w pełni kompleksowy. Dostrzega się w nim braki związane z oceną i ewaluacją poszczególnych jego elementów, dokonywaniem ich koordynacji i analizy w sposób globalny celem doskonalenia całości systemu. Poprawie powinien ulec również sposób informowania studentów o systemie

wsparcia. Rozproszenie systemu i brak jego postrzegania jako większej, współzależnej od siebie całości powoduje jego ograniczony charakter i brak narzędzi identyfikujących wszystkie również nieujawnione potrzeby studentów.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się większe zaangażowanie samorządu studenckiego w sprawy związane wewnętrznym systemem zapewniania jakości kształcenia. Cenne może okazać się przeszkolenie chętnych przedstawicieli studentów we wskazanych tematach (wspólne szkolenie studentów i nauczycieli).
2. Zaleca się podjęcie działań Wydziału w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia, faktycznego uruchomienia wymiany międzynarodowej studentów w tym stworzenie pakietu kursów w językach obcych, włączenie się Wydziału w istniejące wymiany krajowe. Kluczowe może okazać się kompleksowe zbadanie potrzeb studentów w tym zakresie, a następnie przeprowadzenie dedykowanej i ciekawej akcji promującej mobilność studencką na kierunku oraz zorganizowanie dodatkowo kilku spotkań ze studentami.
3. Zaleca się przyjęcie rozwiązań systemowych i organizacyjnych, które motywować będą większą ilość studentów do dodatkowej aktywności na gruncie społecznym i naukowym itd. i które wspomagać będą oddolne inicjatywy studentów w sposób instytucjonalny, skoordynowany, ułatwiający ich realizację. Koniecznym jest również zwiększenie liczby inicjatyw zmierzających do umożliwienia studentom kontaktu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z ewentualnymi przyszłymi pracodawcami, przedstawicielami praktyki zawodowej itd. Nawiązanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi, które mogą okazać się pomocne w zakresie podnoszenia kompetencji praktycznych studentów kierunku pedagogika przydatnych w przyszłej lub obecnej pracy zawodowej.
4. Zaleca się zwiększenie liczby form i mechanizmów wsparcia oferowanych osobom z niepełnosprawnościami, analizę najnowszych standardów w tym zakresie, dostosowanie budynków Uczelni do podstawowych, najczęściej występujących typów niepełnosprawności oraz wdrożenie rzetelnej polityki informacyjnej, która pozwoli zapoznać się studentom, jak i kandydatom na studia z ofertą Uczelni w tym zakresie.
5. Zaleca się przemyślenie możliwości poszerzenia metod postępowania ze skargami i sytuacjami konfliktowymi, które ewentualnie uwzględnią procedury na wypadek pojawienia się sytuacji skrajnych i przeciwdziałać będą możliwości rozwijania się sytuacji patologicznych, zabezpieczając jednocześnie strony takich postępowań i stwarzając możliwości udzielenia im wsparcia. W procesie wdrażania procedur należy skorzystać z obecnie funkcjonujących i skutecznych zwyczajów i dobrych praktyk wydziałowych i uczelnianych, jako podbudowy rozwiązania systemowego, do którego należy dążyć.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Wzmocnienie minimum kadrowego	Od roku akademickiego 2015/2016 zmieniono profil kształcenia na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych przez Uczelnię z ogólnoakademickiego na praktyczny. W związku z tą decyzją dokonano gruntownej oceny nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego i skorygowano jego skład, zwracając szczególną uwagę na współtworzenie minimum przez nauczycieli posiadających doświadczenie zawodowe zdobytego poza uczelnią.
Zwiększenie dbałości o jakość prac dyplomowych przygotowywanych przez studentów	W roku 2015 zmodyfikowano Zarządzenie Rektora w sprawie zasad dyplomowania na studiach prowadzonych w WSP im. J. Korczaka. Uszczegółowiono nie tylko zasady dyplomowania, ale także dodano część dotyczącą wymagań formalnych jakie muszą spełniać prace dyplomowe. Aby podnieść jakość prac dyplomowych, podjęto dyskusję o wprowadzeniu samonaprawczego systemu jakości kształcenia w tym zakresie. Procedura – która podlega obecnie ocenie/dyskusji - polegałaby na ponownej - losowo wybranej grupie prac dyplomowych - ich ocenie przez członków Uczelnianej Komisji Jakości Kształcenia, która w swoich raportach oceny wskazywałaby na obszary, które powinny ulec poprawie.
Doskonalenie procesu hospitacji zajęć	Corocznie Rada Wydziału podejmuje stosowną uchwałę określając harmonogram hospitacji zajęć dydaktycznych. Należy podkreślić, że okresowo poddawane są hospitacji wybrane zajęcia dydaktyczne, jednak w pierwszej kolejności hospitacji podlegają zajęcia prowadzone przez nauczycieli nowo zatrudnionych. Wynik hospitacji jest jednym z elementów składających się na ocenę okresową nauczyciela.
Wprowadzenie procesu ankietyzacji wśród studentów dotyczącego oceny obsługi administracyjnej	Zalecenie zrealizowano. Odnotowuje się bardzo dobre i dobre oceny pracy osób zatrudnionych w dziekanacie. Za pośrednictwem ankietyzacji studenci podkreślają bardzo dobre relacje z pracownikami dziekanatu, partnerskie traktowanie studentów oraz rozwiązywanie trudności bez zbędnej zwłoki.

<p>Dążenie do zintensyfikowania działalności studentów o charakterze organizacyjnym oraz naukowym</p>	<p>Uczelnia stara się odbudować studia stacjonarne, jednak należy podkreślić, iż ponad 90 % studentów, to studenci studiów niestacjonarnych. Zobowiązania zawodowe oraz osobiste nie stwarzają dogodnego środowiska do utworzenia przez społeczność studencką własnego wydawnictwa. Warto jednak zaznaczyć, że Uczelnia skutecznie zachęcała studentów do publikowania własnych tekstów w czasopiśmie pt. „Zupełnie inny świat”, którego redaktorem naczelnym jest jej pracownik. Dodatkowo obecny Samorząd Studentów energicznie włączył się w życie Wydziału. Oprócz wydarzeń o charakterze integracyjnym, np. spotkanie wielkanocne, wigilijne, współpraca ze środowiskiem lokalnym – Dzień Dziecka, zorganizował konferencję naukową pt. „Niepełnosprawni Pełnoprawni. Pasjonaci, studenci, obywatele”.</p>
<p>Doskonalenie bazy lokalowej</p>	<p>Zmiana profilu kształcenia na profil praktyczny spowodowała, że Uczelnia podjęła wyzwanie utworzenia własnej Szkoły Podstawowej – pn. „Korczakowska Szkoła Marzeń”, która umożliwia studentom realizację praktyk oraz możliwość obywatela zajęć w warunkach zbliżonych do wykonywanego w przyszłości zawodu.</p>

